

**MARINA CVETAJEVA**

**FENIKSAS**

*Trijų paveikslų pjesė eilėmis*

Iš rusų kalbos vertė ir eiliavo Daiva ČEPAUSKAITĖ

*Car l'homme vieux a pour  
ennemis la nature entiere.*

Casanova. Memoires. Ch. VI.

[Nes senam žmogui priešiška  
visa gamta.

Kazanova. Memuarai.  
VI sk. (pranc.)]

### **Veikėjai**

**DŽAKOMAS KAZANOVA FON SEGALTAS**, dabar Dukso pilies bibliotekininkas, 75-erių metų, "Que suis - je? Rien. Que fus - je? Tout" [„Kuo aš tapau? Niekuo. Kuo aš buvau? Viskuo. „ (pranc.)]

**KUNIGAİKŠTIS DE LINIS**, gracija, kai Kazanova – furija, 60 metų.

**GRAFAS VALDŠTEINAS**, kunigaikščio de Linio sūnėnas ir pilies šeimininkas.

**VIDEROLIS**, pilies poetas. Amūro ir chamo mišinys. Piktas, niekšingas, apvalus, įžūlus, 20 metų.

**VYRESNYSIS LIOKAJUS**, Viderolio užtarėjas ir bendražygis.

**KAPELIONAS**, riebalų kalnas, senyvas.

**PIRMOJI ŽMOGYSTA** išdžiūvusios rasės mumijos

**ANTROJI ŽMOGYSTA**

**SENAS KAMERDINERIS (GRAFO DE LINIO)**, dvariškiam nepriklauso.

**FRANCISKA**, vaikas ir salamandra. Praregėjimas iš nežinojimo, 13 metų.

Paukščių, moterų ir aukštuomenės beširdiškumas, 20 metų

**PRANCŪZŲ VIEŠNIA**

**LENKŲ VIEŠNIA**

**VIEŠNIA IŠ VIENOS**

**PIRMOJI PRINCESĖ** neišauklėtos

**ANTROJI PRINCESĖ** lėlės.

**AUKLĖ**, automatas.

Dvaro tarnai:

**VIRĖJAS**

**JAUNAS GRAFO KAMERDINERIS**

**SODININKAS**

**PIRMOJI INDŲ PLOVĖJA**

**ANTROJI INDŲ PLOVĖJA**

**SIUVĖJAS  
MEDŽIOTOJAS  
SKALBĖJA  
LIOKAJUS**

**SUSITIKIMŲ LAIKAS IR VIETA:**

Pirmas paveikslas – Dukso pilies virtuvė, Bohemijoje.  
Antras paveikslas – pietų salė (valgomas) toje pačioje pilyje.  
Trečias paveikslas – biblioteka toje pačioje pilyje.  
1799 metai, susitikimų laikas – vakaras ir naktis.

**PIRMAS PAVEIKSLAS**

**DVARO TARNAI**

Grafo Valdšteino pilies virtuvė Dukse. Vėlus vakaras. 1799 metų vasara.

**Pirmoji indų plovėja**

Oi-oi-oi-oi! Aš vos gyva!  
Vos tik išplauni – vėl krūva!  
Plovėja gimti – nieko gero!

**Antroji indų plovėja**

Geriau jau smuklėje prie baro.

**Pirmoji indų plovėja**

O dar prie nuosavo, ar ne?

**Antroji indų plovėja**

Karius vaišinti trauktine!

**Liokajus**

Pasauly šiam šlykšti tvarka –  
Boba liks boba, nors tu ką!  
Bet aš stebiuos net visko matęs:  
Kad šitiek būtų – net gyvatę  
Surys, jei cukrum pabarstysi,  
Paskui su batais lovoj tyso!

**Pirmoji indų plovėja**

Meluojat!

**Liokajus**

Duok pyrago pusę!

**Pirmoji indų plovėja**

Aš savo draugui pasiskųsiu.  
Ulono kardą duos, žinai!

**Virėjas**

Kaip vakarienė?

**Liokajus**

Šiaip, silpnai.  
Tokie laikai atėjo slogūs!  
Kastruotą gaidį kad pavogus...

**Virėjas**

Ne gėda?

**Liokajus**

Ne, jei kas atims  
Nors kąsnį iš to mūs besočio...  
Jei aš atimčiau, tai tik duočiau  
Nors kiek ramybės jo dantims.

*(Rodo tuščią dubenį)*

Švaru?

**Virėjas**

Surijo!

**Liokajus**

Nors tu ką!  
Dar džiaukis, kad lėkštė sveika.  
Švaru, didinga ir gražu –

Nei prieskonių, nei padažų!  
Paminklas vakarienei šaltas!

### **Sodininkas**

O aš manau, pats grafas kaltas.  
Kam leidžia!

### **Liokajus**

Grafas net laimingas!  
Pats sako: „Būkit maloningas.  
Suteikit garbę! Dar įdėsiu!“  
Ir krauna jam daugiau gardėsių.  
Suėda tas, jis deda naują.

*(Erzindamas)*

„Tik du dalykai šildo kraują:  
Tai vakarienė ir dar meilė!“  
Ir kaulelius aplaižo dailiai.

### **Pirmoji indų plovėja**

Kur jau ten meilė!

### **Antroji indų plovėja**

Nesakyk!  
Tik akys žybteli išsyk  
Lyg peiliai!

### **Liokajus**

Anglys! Garbės žodis!

### **Antroji indų plovėja**

Bet kad labai kažkoks pajuodęs,-  
Toks gimė? Ar čia purvo grimas?

### **Skalbėja**

Ne, mergužėlės, prigimimas.  
Anąkart duoda man dukatą  
Ir prašo, kolei nieks nemato,

Išskalbt jam baltinius visus –  
Svečių bus.

### **Liokajus**

Valkata baisus!

### **Skalbėja**

Tie marškiniai, mačiau gerai,  
Trys sunešioti skudurai.  
Skuteliai, nuo šlovės pagelkę,  
Patrinsi, ir ištirsta geldoj.  
Kas dar ten juos išskalbti gali?

### **Antroji indų plovėja**

Sulopyt patį ne pro šalį!

### **Skalbėja**

*(išižeidusi)*

Manęs nedomina tos skiautės!

### **Liokajus**

O tau? Tave gal įsijautęs  
Pakampėn grūda?

### **Antroji indų plovėja**

*(kikendama)*

Aš prasta.

### **Liokajus**

Tai ne esmė. Tiesa kita –  
Jis po visais sijonais lenda,  
Net kietą riešutėlį kanda.

### **Pirmoji indų plovėja**

*(Liokajui)*

Jis vienas, norit pasakyti?

### **Liokajus**

Į eilę visos! Ei, mergyte!

*Triukšmas, išdykavimas.*

### **Skalbėja**

Seniau, kai būdavo dar gali,  
Neleis ramiai praeit pro šalį!  
Septyniasdešimt jau per viršų!  
Ir dar to darbo nepamiršo!  
Net ir tarnaičių neaplenkia.

### **Antroji indų plovėja**

Na, ir iš kur toks atsitrenkęs?  
Iš kokio miesto?

### **Liokajus**

Iš visų.  
Kaip ir tas čekas, iš dausų,  
Tas bibliotekininkas bėdžius,  
Kur per naktis prie knygų sėdi,  
Nusiliuobė galų gale,  
Vadina knygą taurele,  
O taurę maišo su knyga –  
Ir grafas kažkada staiga  
Su juo į pilį atsibeldęs.  
Kartu jie gėrė, valgė, meldės,  
Jam grafas lankstės...

### **Antroji indų plovėja**

Įdomu!

### **Sodininkas**

O šiandien parke prie namų  
Pats grafas liepė žolę pjaut.  
Staiga kad ims į ausį bliaut:  
„Gėlių nelieski! Dink! Išeiki!“  
Aš šiaip ir taip. Sakau, kad reikia...  
Per tankiai auga, daug prižėlę,  
Todėl aš vieną kitą gėlę...  
O jis tą kubilą kaip stvėrė:

„Neliesk gėlių! Man visos – gėris!”  
Galvojau, tuoj išmuš dantis,  
O jis tą kubilą, žaltys,  
Su vandeniu man ant pečių!  
Šliūkšt! Tuoj muštynės bus, jaučiu!

### **Medžiotojas**

Man kibo į akis nagais:  
„Ko,- sako,- šunys po langais  
Per naktį lojo, nenutilo?  
Tu kaltas!“

### **Siuvėjas**

Man pakišo milo  
Ir reikalauja jam pasiūti  
Į skolą.

### **Medžiotojas**

Na, tikrai pasiutęs!  
Tik pasižiūri – akys dega:  
„Ko, - sako,- čia puti tą ragą,  
Miegoti leiski!“ Kad pragys!

### **Virėjas**

Nesusidėčiau!

### **Medžiotojas**

Karžygys!

### **Virėjas**

Prieina vakar kaip vaiduoklis  
Per karštį, sako: „Malkų duoki!“  
Ir griaudžia tartum eskadronas.  
Ko, ko?- sakau. „Ir makaronų!  
Kur jūsų širdys – žarnos vienos!  
Padvėsiu tuoj nuo tos skerdienos,  
Nuo jūsų punšo, jūsų popų,  
Nuo kumpių, durnių, eskalopų!“  
Matai?



## **Liokajus**

Matau. Baisiausias ponas.  
O vakar skundės kapelionas.  
Jam sako vargšui: „Tu taukuotas,  
Nutukęs tu gaidys kastruotas!

*Kvatojimas.*

Tave ant iešmo kepti reiktų!

## **Skalbėja**

Bedievis.

## **Sodininkas**

Trenkt jam! Gal suveiktų!

## **Virėjas**

Išpuiksta greitai tie pliki!

## **Jaunas kamerdineris**

*(jeidamas)*

Kokia kompanija, sveiki!

## **Abi indų plovėjos**

*(kartu)*

Her Jozefai!

## **Jaunas kamerdineris**

*(kuklindamasis)*

Aš vos pastoviu.  
Lydėjau grafą jau į lovą.  
Tik palydėjau. Tuoj beldimas.  
Iš kur čia tų velnių tiek imas?  
„Negerbia, nekalba gražiuoju,  
Nemyli, skriaudžia – išvažiuoju.“

*(Pasišaipydamas)*

„Bjauriausio mėšlo krūvoje

Ereliui ne vieta, deja.  
Nuo bibliotekos raktas štai,  
Nuo rankraščių...“

### **Sodininkas**

Koksai, matai?  
Akiplėša!

### **Jaunas kamerdineris**

O grafas švelniai.  
Tas rėkia: „Vėl kvailys su velniu  
Mane rimuoja, grafomanas!  
Liokajus vėl ant rūbų mano  
Pidrabstė torto...O vyriausias  
Kvailiu vadina...Pats jis rausias  
Svetimame rūsy, vagis jis, vargas!  
Aš vienas čia gėrybių sargas...  
Man patsai Liudvikas karalius  
Buvo suteikęs šitiek galios!  
Pats Poniatovskis net mane  
Į dangų kėlė...-Ir žinia...  
-Aš jūsų tarnas visad būsiu...

*Keletas balsų*

O grafas?

### **Jaunas kamerdineris**

*(juokdamasis)*

Grafas atsiduso.  
Ir atsiprašė.

### **Virėjas**

Tai juokinga.

### **Sodininkas**

Va šitoks ponas man patinka!

### **Senas kamerdineris**

*(netikėtai pasirodęs iš tamsos)*

O aš jums pasakysiu štai ką:  
Tarnauju ponams visą laiką –  
Ne alų visą amžių varęs,-  
Nesmerkite: jis ponas geras!  
Mužiko batai jam netiko,  
O jei dabar ir be skatiko,  
Tai čia ne gėda, o bėda,  
Be to garbė net kai kada.  
Čia, kur aplink vagių, net ankšta,  
Čia, kur didikai patys lankstos,-  
Juk nieko, neišaugo kupra,  
Kupranugarių čia nėra!  
Tik jis ir mano ponas – du  
Didikai su didžiu vardu!  
Visi kiti – tfu!-jie pražuvę!

### **Jaunas kamerdineris**

Ei, seni, karsiu už liežuvio!

### **Senas kamerdineris**

Cit, mailiau!

### **Jaunas kamerdineris**

Cholera, tylėk!

### **Senas kamerdineris**

Senovinių manierų kiek...  
Kaip eina, lankstos išdidžiai!  
Visi kiti – menki gaidžiai!  
Menkystos...

### **Jaunas kamerdineris**

Judas tu esi!

### **Senas kamerdineris**

Ir palaižūnai jie visi!  
Vien išsigimėliai, baidyklės!

*Jeina Vyresnysis liokajus su Videroliu. Viderolis prisėda prie indų plovėjų.*

**Vyr. liokajus**

*(rūsčiai)*

Kas iš virėjų prie viryklės?

**Virėjas**

Aš.

**Vyr. liokajus**

Taigi. Tu čia ir galva.

Žinai?

**Virėjas**

Žinau.

**Vyr. liokajus**

Žinai? Tai va.

Kodėl toks triukšmas pilyje?

Ko staigiat kaip šunų gauja?

Kas ponų miegą, ar žinai,

Turėtų saugoti?

**Virėjas**

Tarnai.

**Vyr. liokajus**

Tataigi. Kas pradėjo turgų?

**Jaunas kamerdineris**

*(Rodydamas į Seną)*

Jis pirmas!

**Vyr. liokajus**

Tu, kvaily nusmurgęs?

**Senas kamerdineris**

Miliausias, nesikreipia „Tu“

Į seną žmogų nieks Paryžiuj.  
Bet aš ant tamstos nepykstu...

**Vyr. liokajus**

Jis iš Paryžiaus dar negrižęs!  
Čia ne Paryžius!

**Senas kamerdineris**

Šeimininkas  
Man vienas, nors jums nepatinka...

**Vyr. liokajus**

Tylėt! Nes tuoj sugrūsiu žemėn.

**Senas kamerdineris**

Feldmaršalas de Linis. Amen.

**Vyr. liokajus**

*(gniauzdamas kumščius)*

O aš čia...

**Senas kamerdineris**

Nors ir pats sultonas,-  
Bet man tai tamsta joks ne ponas!

**Vyr. liokajus**

Aš čia vyriausias!

**Senas kamerdineris**

Bet tik sau.  
O man tik durnius. Neklausau  
Aš palaižūnų. Pagarbiai!

*(neskubėdamas išeina)*

**Vyr. liokajus**

*(Isiutęs)*

Podagra šliaužianti! Skubiai  
Aš pasipūtėlius išgrūsiu!

*(Kažkam tamsiam virtuvės kampe)*

Ei, Stefenai, į vyno rūšį!  
O tu pas kapelioną staigiai!  
Visi namo! Jau turgų baigėm.

*Visi išsiskirsto.*

Dabar, draugai, rimtesnės šnekos.  
Pradėsime ruošti planus atakos.  
Šį kartą pulsime raštu,  
Juk Viderolis ne iš tų  
Poetų prieštvaninės rasės,  
Kur vos nusėdi ant Pegaso.

**Viderolis**

*(mosikuodamas)*

Aš ne Rasinai! Ne Kornelis!

**Vyr. liokajus**

Gerai. Man būtų smagumėlis  
Geriau per šonkaulius jam triokštelt,  
Bet grafas nesuprastų pokšto.  
Todėl pakviesim Kazanovą  
Mes į visai kitokią kovą.  
Kitaip nubausim. Pasijuoksim.

**Viderolis**

Su Dievo motina sutuoksim?

**Vyr. liokajus**

Ne.

**Viderolis**

Girdysim žolių sunka?

**Vyr. liokajus**

Ne.

**Viderolis**

Rankraščius išmest, ar ką?

**Vyr. liokajus**

Ne.

**Viderolis**

Padažo ant plikės pilsis?

**Vyr. liokajus**

*(Išsitraukia iš užančio Kazanovos portretą)*

Pažįsti?

**Viderolis**

Kaip gi! Tuoj nusvilsis –  
Tos akys dega kaip laužai!  
Sūnus čia? Jam juk nemažai  
Jau metų, senis pasiglamžęs.

**Vyr. liokajus**

Jis pats čia pergalingo amžiaus!

**Viderolis**

Jis pats? Gražuolis, be kalbų!  
Iš kur gavai?

**Vyr. liokajus**

Ai, nesvarbu.  
Vogiau. Bet mes ne apie tai.  
Sugrižkim prie bausmės: tai štai –  
Primuščiau, bet nukristų plaukas,  
O jis de Linio senio draugas...  
Gal kunigaikštį jis užbūrė,  
Kad jam lig šiol tiek galių turi?

*Įeina Kapelionas, lydimas tarno su buteliais.*

Prisėskite, arčiau tėveli!

*(Videroliui)*

O planas toks suveikti gali –  
Tu prirašysi daug kupletų,  
Lengvai kad žodžiai pasilietų...  
Ir buteliukas – už eilutę.

**Viderolis**

Koksai dosnus, negali būti!

**Vyr. liokajus**

Toliau, jau damos teatleidžia,  
Bet mūsų padorumas leidžia,  
Tu pakabinsi, ką sukūrei,  
Ant nešvankios vietelės durų.

**Viderolis**

Vilioti nuotakoms? Puiku!

**Vyr. liokajus**

Nepašykštėk riebių juokų!

**Viderolis**

Jūs tokio talento neraset  
Nė su žvake!

**Vyr. liokajus**

Varyki drąsiai!

**Viderolis**

Nesunkiai rimą surandu.

**Vyr. liokajus**

Įtiksi, už eilutę – du!



## **Kapelionas**

Į gerą vietą žmones traukia,  
Visi lyg piligrimai plaukia!

## **Vyr. liokajus**

Blizgės iš gėdos!

## **Viderolis**

Spaudžiu ranką!

## **Kapelionas**

O man trečiuoju būti tenka.  
Kur geriama, mažai dviejų,  
Na, ką gi, jungiuosi prie jų.  
Ir šventas tėvas, ir sūnus,  
Šventa dvasia... Toksai kilnus  
Tas jūsų žygdarbis, žinau,  
(*uždėdamas ranką Videroliui ant galvos*)  
Tad laiminu, sėkmės, sūnau.  
Visų visų šventų vardu...

## **Viderolis**

Tai už eilutę – vienas?

## **Vyr. liokajus**

(*susijaudinęs*)

Du!

## **ANTRAS PAVEIKSLAS**

### **DIDUOMENĖ**

*Dukso pilies pietų menė. Perlai ant gražuolių kaklų ir Bohemijos taurių briaunos žėri saulėlydyje. Niūrią ramybę moterų šypsenos paverčia gėlynu. Gėlyno viduryje feldmaršalo munduru, su šv. Stefano ordinu ant krūtinės ir pakelta taure rankoje, - amžinai jaunas kunigaikštis de Linis. Ir virš visko – atgaivinti kur ne kur liečiančių saulės spindulių – senų bobučių vaiduokliai (vizijos)*

## **Kunigaikštis de Linis**

Te apdainuoja jus jaunuoliai,  
Lakštingalėlė suokdama,  
Tegu netrikdo, ak gražuolės,  
net mano metai kaip žiema.  
Tiktai prašau, neklauskite, kam –  
Aš jums tarnu švelniausiu būčiu!

*(Keldamas taurę bobučių pusėn)*

Už rožę praeities, madam!

*(Palenkdamas taurę į gražuolių gėlyną)*

Už šių dienų nuostabią rožę!

*(Į langą)*

Už rožę būsimo rugpjūčio!  
Ak, burtininkės! Nuodas net  
Nektaras bus iš jūsų rankų.  
Už jūsų seneles!

## **Visi**

Vivat!

## **Kunigaikštis de Linis**

Už jūsų aromata brangų!

*(Damoms)*

Už rožę Lenkijos! Už grožį!  
Taures už Prancūzijos rožę!

## **Viešnia iš Prancūzijos**

Už mūsų seneles visas  
Aš su taure prie lūpų būsiu,  
Už jų karštų naktų šviesas!  
Už džiaugsmo naktį!

## **Kunigaikštis de Linis**

*(galantiškai)*

Ir už jūsų!  
...Herojus scenos didelės  
Bus tas, kas nebijos gyventi!

### **Prancūzų viešnia**

Te jūsų lūpos nugalės!

**Kunigaikštis de Linis**  
(eidamas su taure durų link)

Už nuotykius, žygius ir šventę!

*Tarpduryje, užlietame saulėlydžio purpuru, pasirodo senio šmėkla. Šmėkla su auksiniu „kamzolu“, juodo aksomo liemene, baltomis kojinėmis ir batais su raudona pakulne Regence, su sagtimis. Tamsaus veido skelete – dvi juodos saulės. Trys, vienas po kito, lėti, senamadiški nusilenkimai. Visos po to sekančios pastabos – garsiu šnabždesiu.*

### **Pirmoji princesė**

Koks jis juokingas!

### **Antroji princesė**

Net baisu!

**Viderolis**  
(garsiai)

Griuvėšiai! Vaikštantis skeletas!  
Jis išlaikytinis visų,  
Tas klounas, juokdarys be vietos.  
Baidyklė!

*Prancūzijos viešnia juokdamasi uždengia jam vėduokle burną.*

Gal prieš šimtą metų...

(Vertindamas)

Tos akys.

### **Viešnia iš Lenkijos**

Akys neišballo...

### **Viešnia iš Vienos**

Lyg surūdijęs automatas!

### **Viešnia iš Lenkijos**

Lyg velnias gatvės karnavalo!

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Išpuikęs lyg ispanų frantas!

### **Antroji princesė**

Ant batų kokios sagtys žiba!

### **Pirmoji princesė**

Gal juokdarys, gal tik pedantas –  
Tos garbanos, ir ta puošyba –  
Lėlė bobutės!

### **Princesių auklė**

*(Videroliui)*

Čia mada?  
Prašau, paaiškinkit į ausį.

### **Viderolis**

Kadais mada, dabar bėda,  
Venecijos laikų kaliausė.

### **Pirmoji princesė**

Baidyklė!

### **Kunigaikštis de Linis**

*(nukreipdamas Kazanovos dėmesį)*

Aš garbės turiu  
Pakviesti sėstis, mielas drauge.

### **Kazanova**

O kur vieta? Neįžiūriu!

### **Kunigaikštis de Linis**

Vieta laisva. Ji jūsų laukia.

### **Kazanova**

Na, jeigu mano draugija  
Nebaido jūsų...

*Tuo metu vyresnysis liokajus prieina prie grafo Valdšteino ir palinkęs kažką tyliai jam sako.*

### **Grafas Valdšteinas**

Mielas dėde!  
Sekundę, matote, deja...

### **Kunigaikštis de Linis**

Klausau.

### **Grafas Valdšteinas**

Čia jau visi susėdę...  
Jūs valdo prietarai keisti.

### **Kunigaikštis de Linis**

*(šypsodamasis)*

Kaip žmonai jiems turiu paklusti.

### **Grafas Valdšteinas**

Prie stalo krėslai užimti,  
Nėra kur dar vieno įgrūsti.  
Supraskit, dvylika čia vietų...

### **Kunigaikštis de Linis**

Nereikia! Šitaip nederėtų  
Kalbėt atstovui giminės.  
Valdšteinus tik geru minės –  
Aš atsistosiu – štai vieta!

### **Vyr. liokajus**

Šviesybe! Paruošta kita,  
Štai ponui stalias atskirai...  
Tikėkimės jam bus gerai,  
Tam ponui Kazo...Kaze...Kaza...

### **Kazanova**

Senam girtuokliui vietos maža.  
Tokia bausmė. Toks nusidėjęs...  
Kadaise tryliktas atėjęs,  
Buvau aš pirmas, reikalingas,  
Ir laukiams, ir įdomus.  
Paskui štai – Fortūna pro mus  
Praeina...Ir jauti – nelaukia.  
Man ne vieta čia, mielas drauge...

### **Kunigaikštis de Linis**

*(dėdamas jam ranką ant peties)*

Aš su jumis nors ir į tremtį.  
Atneškit butelį! Už lemtį.  
Gėlynas purpuru skaisčiu  
Be mūsų šerkšno tepražysta...

*Atsisėda prie atskiro staliuko. Kunigaikštis de Linis pripila taures.*

O mes išgersim už draugystę  
Dviejų vėluojančių svečių.  
Ir visa kita mums nė motais.  
Ei, vakarienė šąla.

### **Kazanova**

Sotus –  
Kandžių patyčių. O kadaise  
Su manimi turėjo teisę  
Prie stalo sėstis vyskupai,  
Didžiūnai, Viešpaties stulpai,  
Aš neužmiršdavau ir tarno,  
Juk stalias – santarvei ir darnai.  
Dabar pasaulis suklastotas.  
Ir stalias užmirštas. Aš sotus.

*(Sustingsta bjaurėdamasis ir išdidus)*

**Viešnia iš Prancūzijos**  
(*Videroliui*)

Kažkas ši vakar davė žodį  
Ir tyli, ar man pasirodė?  
Kodėl gi ligi šiol tylą?  
Kažkas apgavo čia mane?

**Viderolis**  
(*maivydamasis*)

Priminkite, kokia skola?

**Viešnia iš Prancūzijos**

Atspėkit, porinis ar ne?

**Viderolis**

Gal porinis? Gražiau porelė.

**Viešnia iš Prancūzijos**

Neporinis – štai ir pro šalį!  
Dabar te mūza jus sugundys,  
Eilėraščių mums – po sekundės!

**Viderolis**  
(*maivydamasis*)

O, kam taip teisiat mane!

**Viešnia iš Prancūzijos**

Už jūsų mūžą krūtine  
Aš pakovosiu!

**Viderolis**

Nedrašu.

**Viešnia iš Prancūzijos**

Ne? Aš drąsiausia iš visų.  
O grafe! Kvieskite poeta,  
Jis paskaitys visiems soneta!

## **Viderolis**

Vainiką!

## **Viešnia iš Prancūzijos**

Pinsim vainikus?

## **Viderolis**

Čia toks eilėraštis.

## **Viešnia iš Prancūzijos**

Smagus?

## **Viderolis**

Kaip jūsų skruostuose duobutė.

## **Viešnia iš Prancūzijos**

*(suduodama jam vėduokle)*

Plevėsa jūs, negali būti!

## **Viderolis**

*(kažką paskaičiavęs ant pirštu, - beveik be pauzės – su daugybe grimasų)*

Jei būčiau aš tikrai plevėsa,  
Kaip jūs išvilkote į šviesą  
Šį gražų žodį, va tada  
Tai būtų didelė klaida  
Praeit pro moterį gražuolę.  
Aš būčiau pasirengęs šuoliui,  
Nenykčiau droviai nuošaly –  
Dabar tik baimė nebyli,  
Pro ašarų plėvelę tenka  
Stebėti antakį lyg lanką,  
Vėduoklės mostas - oro kąsnis...  
Už paukštį jums ištikimesnis,  
Lyg vaikas, bijantis gyvent,  
Plevėsa jūsų...

## **Pirmoji žmogysta**



Čia tai bent!

### **Antroji žmogysta**

Tai nuostabu. Ja, ja, mein Herr!

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Genealu! Voltaire, Voltaire!

### **Grafas Valdšteinas**

*(kaimynei)*

Vaikinas, aišku, nuostabus!

### **Pirmoji žmogysta**

Jo ateitis šlovinga bus!

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Ar man į užrašų knygele  
Jūs įrašyti šitą galit?

### **Viešnia iš Vienos**

Sapnuosiu! Šitą rimo aidą!

### **Abi princesės**

Ir man! Ir man! Nors vieną raidę.

### **Viešnia iš Prancūzijos**

*(reikšmingai)*

Atsidėkoti sutinku!

### **Viešnia iš Lenkijos**

Dėl Dievo meilės, tai puiku!  
Žavu! Dangus neleis suklysti.

*(Kazanovai)*

O jūs ką manote?

## **Kazanova**

Kvailystė!  
Tuštybė, pasmerkta subliūkšti.  
Nuo tokio šlamšto sprogti gali  
Kiek jautresnių ausų būgneliai.  
Čia ne poezija – eiliūkštės!

## **Viderolis**

*(kaip gyvatė)*

Na, ką gi, išklausiau visų  
Ir patylėsiu, nors ir tąso...  
Žinovas kalba, iš tiesų,  
Ir šviesulys didaus Parnaso  
Fon Segaltas!..

## **Kazanova**

Ir kam toks tonas?

## **Viderolis**

Fon fon fon Segaltas, fon ponas...

## **Kazanova**

Fon fon fon tris ir šimtą kartų,  
Fon netgi tūkstantį išvertų!  
Fon tūkstantį, ir Dievas mato...

## **Kapelionas**

*(atsilošdamas nuo valgyimo)*

Negali būt!

## **Kazanova**

*(atsistodamas)*

Aristokratas  
Ne tas, šunyti, kuris rieda  
Su šnauja brangioj karietoj,  
Tarnų – šunų apsuptyje,  
Ne tas, kuris stiprus, deja,  
Tik vardo skambesiu tuščiu  
Ar pirštais moterų grakščiu,

Kuris vos gimęs, savo skūrą  
Iškeis į armijos mundurą,  
Kam šviečia baltas moters kūnas.  
Aristokratas – tai klajūnas.

*(Smūgis į krūtinę)*

Iš ten aš! Iš visų bevardžių  
Didžių kelių, vaikų, svečių!

*(Plačiu mostu rodo į langą.)*

### **Viderolis**

Tik indų nedaužyt patarčiau!

### **Kazanova**

*(susierzindamas)*

Aristokratas iš pačių  
Žvaigždžių. Ir iš Stebuklo eros...

### **Kapelionas**

*(Nukreipdamas žvilgsnį į lubas.)*

Štai prie ko privedė Volteras!

### **Kazanova**

*(nuostabiais gestais)*

Ir parašyta dokumentuos:  
Esu sūnus komediantės  
Ir priemiesčio. O mano tėvas –  
Tai kelias!

### **Abi princesės ir auklė**

Teatleidžia Dievas!

### **Kazanova**

Jų santuoka šventai tyra,  
Juos tuokė – štai ji – Venera!  
Ji išdidžiausia iš žvaigždžių,  
Žvaigždė ji valkatų skurdžių.  
Ir nekilmingąjį jaunuolį

Ji guldė į monarcho guolį,  
Į Romą atvedė kaip šventą  
Tą juodaakį pavainikį,  
Ir laurai tiems, kurie tuo tiki,  
Kolumbus atvedė į krantą  
Žvaigždžių tas pergalingas spiečius,  
Į Notr-Damą korsikiečius!

### **Abi žmogystos**

Bonapartistas!

### **Viderolis**

*(šnypšdamas)*

Už tą šlovę –  
Plepius atvarė į tvirtovę!  
Kieno čia duona, mielas broli,  
Kieno druska?

### **Grafas Valdšteinas**

*(minkštai)*

Oi, Videroli!  
Nereikia.

### **Kazanova**

*(su kartėliu)*

Gal ir man nereikia  
Keiksnoti tuos, kas stogą teikia.  
Juk svetimoj kišenėj sėdžiu  
Ir ją draskau aš, vargšas bėdžius.  
Bet aš žmogus, kuris dar mena,  
Kaip dremino pasaulį seną.  
Ta šventė vien tik atminty,  
Benamis – primena kiti...  
Atleiskit...

### **Kapelionas**

Tyli net Mėnulis!

### **Pirmoji žmogysta**

Gal Kazanova mums pasiūlys,

Gal paskaitys dar negirdėtas...

*(Kunigaikščiui de Liniui)*

Tas jūsų draugas juk poetas?

### **Kazanova**

O taip, Šviesybe. Vien tik mūza  
Ištikimiausia iš meilužių,  
Vienintelė, kurios nebaido  
Senatvė ir raukšlė ant veido.

*(Skaito su nuostabiu teatrališkumu)*

Būk prakeikta, tavęs aš nekenčiu,  
Ta, kuri išmušei žiauriu kirčiu  
Iš rankų kardą ir linksmybių taurę.  
Aš mokslo tulžį gert prisiverčiu  
Ir kęst vienatvę tarsi maras žiaurią  
Be moters lūpų dangiškai saldžių.  
Aš vienas, vienas tarsi pypkės dūmas,  
Atstumtas aš, ir atimtas saldumas.  
Būk prakeikta. Tu atėjai pati,  
Nieks nekviėtė, prisėlinai arti.  
Lyg voras, juodas ir kuprotas,  
Tu – maras, tu – terba, tu – grotos,  
Tu įtūžio, vienatvės, gėdos gatvė,  
Tu velnio dovana – senatvė!

### **Pirmoji žmogysta**

Hm...

### **Antroji žmogysta**

Baigėt ar dar bus daugiau?

### **Kazanova**

Baigiau. Nusibaigiau. Baigiau.

### **Antroji žmogysta**

Taip, taip...

### **Kapelionas**

Taip, taip...

### **Pirmoji žmogysta**

Gal ką smagiau?

### **Viešnia iš Vienos**

Kažkaip liūdnai čia išsiliejo...

Linksmiau gal?

### **Kazanova**

*(pomirtiniu balsu)*

Apie mauzoliejų.

Kaip jausmą paverčia į ledą,

Kaip vasara į žiemą veda,

Ir apie šaltą upę Letą.

### **Viderolis**

Gal dar pasiūlysit sonetą

Jūs apie choleros skausmus?

Tokiu būdu pagerbsit mus

Ir savo mūžą išmirtingą.

Dar apie marą – irgi tinka.

### **Viešnia iš Prancūzijos**

*(Videroliui)*

O aš pakviesiu šį poetą

Sušokti vieną menuetą

Tarp rožių...

*(Grafiui.)*

Šeimininkas leis?

### **Kunigaikštis de Linis**

O, kažkada laikais žvaliais,

Tarp mano nuodėmių kitų...

Prieš Terpsichorę aš alpstu,

Bobučių galite paklausti –

Buvau šokėjas!

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Teko rausti  
Net jų jaunikiams?

### **Kunigaikštis de Linis** *(juokdamasis)*

Gali būti!

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Aš pavydėsiu tuoj bobutei!

### **Viešnia iš Lenkijos**

O, mūsų mielas kunigaikšti!  
Tai leiskim šokiui pasireikšti!

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Ir aš norėčiau!

### **Viešnia iš Lenkijos**

Aš pirma!

### **Viešnia iš Vienos**

O tas tešoka su žiema  
Arba su savo foliantais!

### **Kunigaikštis de Linis**

Aš aplankysiu muzikantus,  
Jei leisit, grafe...

*(Tarpduryje)*

Menuetą!  
Tą plazdantį širdžių duetą...  
Karalių šokį stebuklingą,  
Kai žiedlapiai į širdį sninga!  
Virpa žydintis oras,

Švelniai sukasi poros,  
O, jaunyste saldžioji!

### **Kazanova**

O, senatve gūdžioji!  
O, bejėgiškas pykti!

### **Kunigaikštis de Linis**

Pykčiui lemta išnykti...  
Nėrinių barikados,  
Jaunos damos, ir mados!  
Mezginiai tyliai plaukia,  
Ratilai atsišaukia...  
Štai raištelis nutrūko...  
Kaukės sukosi, dūko...  
Iš po kaukės kas lenda?  
Ša...Inkognito – šventa!  
Nėriniuotos kaskados,  
Karalienės ir mados!  
Ir sijonai pakyla,  
Skrieja šypsenos gudrios,  
Ir nusėda į tylą  
Debesėlis iš pudros...  
Ir vėl plaukia ir plaukia...

*(Pusiau pasisukdamas – Kazanovai)*

Buvot jūs juodaplaukis?

*(Išeina)*

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Išėjo - aš įsimylėjau!

### **Viešnia iš Lenkijos**

Aš irgi. Bėgu iš paskos.

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Jis meistras subtilios šnekos!



### **Viešnia iš Lenkijos**

Ir jausmo! Žodžiai kaip aliejus.

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Nors kiek jaunesnis būtų – žūčiau!  
Jo žvilgsnis tarsi plunksna stručio  
Per odą braukia...

### **Viderolis**

*(įsiteikdamas)*

Jo kakta  
Visų karūnų patarėja.  
Pati karūnos ji verta.

### **Kazanova**

Tu, žemakakti ir plebėjau,  
Tu menkas pataikūnas, kaip matau.  
Ar apie aukštą kaktą spręsti tau?  
Tau, žemakakti...

### **Viderolis**

Valkata prašneko...

### **Kazanova**

Didžiu tarp valkatų man būti teko,  
O tu – menkystė tarp didžiūnų.

### **Viderolis**

Ką, ką?

### **Kazanova**

Tą. Tą.

### **Viderolis**

Kaip?

### **Kazanova**

Šitaip. Palaižūnas.

**Viderolis**

Štai juokdarys!

**Kazanova**

Štai matot povą!

**Damos**

*(su siaubu)*

Herr Videroli! Kazanova!

Ak, ponai...

**Viderolis**

Valkata!

**Kazanova**

Gyvatė!

**Viderolis**

Niekingas driskius!

**Kazanova**

Besarmati!

Tu atsakysi man krauju!

**Viderolis**

Senienos! Nelendu prie jų.

**Kazanova**

Copro di Bacco!

**Viderolis**

Ką gi...

**Kazanova**

Sancta!

**Viderolis**

Pasieškokit sekundanto!  
Gal kamerdineris, liokajus  
Ir bendravardis...

**Kazanova**

*(puldamas)*

Ką?

**Damos**

*(išskirdamos)*

Na, ką jūs!  
Garbingi vyrai, kokia gėda...

**Kazanova**

Man jūsų snukis įsiėdė!

**Viderolis**

Pririšt kaip šunį grandine!

**Kazanova**

Geriau toli apeik mane!

**Auklė**

*(iš toli)*

Padėkite!

**Visos damos**

Kur grafas?!

**Kazanova**

Chamas!  
Įsijaučiau, atleiskit, damos...

### **Viešnia iš Vienos**

Aš mirštu!

### **Viderolis**

Štai, atsigaiivinkit.

### **Kazanova**

*(damoms)*

Aš pasiruošęs.

### **Viešnia iš Lenkijos**

Negadinkit

Mums vakarėlio, kad išliktų stogas...

Girdėjau kalbant, kad neblogas

Jūs pasakorius?

### **Kapelionas**

Pirmas prieš Adomą!

### **Kazanova**

Nieks neaplenktų. Apie Romą

Ir lūšną pasaka gera.

### **Damos**

*(kartu)*

Ar daug ten nuotykių yra?

### **Viešnia iš Lenkijos**

Ir aukso, ir pralieto kraujo!

### **Viešnia iš Prancūzijos**

Ne, ne, fon Segaltai,- iš naujo!

Ir apie meilės karštą guolį,

Ir apie bučinį gražuolės...

Tą pirmąjį...

**Kazanova**

*(pradėdamas)*

Aš keistas vaikas  
Buvau šioj žemėj. Keista – štai kas:  
Man karstą pirkto jau išties,  
Telaukdami manos mirties.

**Damos**

*(su siaubu)*

Oho!

**Kazanova**

Iš nosies kraujas šniokštė  
Kaip koks krioklys.

**Damos**

Jei tai ir pokštai,  
Maldaujam jūsų, jau gana!

**Kazanova**

Puodynė kraujo kas diena!

*(Auklė ir Jauniausia princesė išeina.)*

**Viderolis**

Kodėl ne gelda? Jau gana.

**Kazanova**

Ir išsižiojusi burna:  
Va taip.

*(atmeta žandikaulį)*

Aš kaip žuvis atrodžiau  
Ir tyliai žiopčiojau be žodžių.  
Kuždėjos daktarai be noro,  
Kad kraują aš ryju iš oro.

*Vyriausia princesė, Auklei davus ženklą, išeina.)*

**Damos**

Kaip?

**Kazanova**

Saulės kraują. Seilę.

**Damos**

Gana to kraujo! Apie meilę!

**Kazanova**

Kraujuotas gaišena, lipnus!  
Turbūt buvau nemalonus  
Net savo motinai, nustojo  
Ji su krauju kovot manuoju.  
Bet štai madona Marciella  
Tada kraujuotą mano sielą  
Pagriebus kiša po skvermais,  
Venecijos grioviais senais  
Gondoloje mane gabena  
Į smirdančią lūšnelę seną  
Saloj Murano. Štai ir beldžia:  
„Anūkas serga“, - tyliai meldžia.-  
„Atdarykit.“ Ten tylu.  
„Atidaryk, kol ne vėlu!“  
Senoji netgi keiktis bandė,  
Ir štai sugirgžda durų sklendė,  
Ir visas tuzinas velnių,  
Skeletų, velnio giminių  
Į mus išvirto, rėkė, tąsė.  
Bobutė šaukė: „Taci, taci,-  
Mi‘Angelo! Tylėk, kaip moki!“  
Ir velnio boba, kuri dvokė

*Kapelionas, gūžtelėjęs pečiais, išeina*

Baisiausiu pragaru dervos,  
Mane pačiupo už galvos,  
Tada man viskas susipynė,  
Įkišo ji mane į skrynią  
Ir dangtį iš viršaus uždarė,  
Ir dar prisėdo, geradarė,  
Su Marcija abi prispaudė.

O ten viršuj – jau staugė, gaudė,  
Toks trenksmas, kauksmas, bildesys,  
Klaiku, net užgulė ausis!  
„Ei, Belzebube, padaryki  
Stebuklą, kraują sustabdyki!“  
Ir klyksmas laumių keturių.  
Bobutės klyksmas – „Tau skiriu  
Aš vaiką savo! Klyksmas vėl!!!  
Bobutės aimana: „Kodėl...“  
Kažkas dantim pradėjo griežti,  
Iš siaubo visą kūną niežti,

*Viešnia iš Lenkijos, slapta žegnodamasi, išeina*

Ir tarsi degina ar bado,  
Ir iš visų jėgų be žado  
Aš galva skrynios dangtį dūriau  
Ir ištrūkau. Bobutė žiūri,  
O laumė sako: „Atlaikyta.  
Turės gyvenimą jis kitą.“  
Kažkokią smarvę dar surišo  
Ir man po nosimi pakišo:  
„Kaip raitelis su žirgu bus drauge,  
Ugnis su dūmu, taip šitam mazge  
Aš tavo kraują užveržiau tvirtai.  
Žydėsi meilėje. Tai štai.  
Miegot ant nugaros turi  
Ir bus tau moteris, kuri  
Įeis pro kaminą. Mylėki.  
Ką čia matei – griežtai tylėki  
Ir nė žodžiu neprasitarki...“

Po valandos prašvito...Varge...

*Pirmi menueto garsai. Paskutinis klausytojas – viešnia iš Vienos – drugeliu išplasnoja  
pro duris. Aplink Kazanovą – nieko. Jis - į tuštumą – su vis didėjančiu karščiu.*

...Nuo pilnaties dangus išbalo,  
Ir iš tamsios miglos kanalo –

*(tildamas)*

Lėtai pro rūko šydą ploną  
Jauna Venecijos madonna  
Išniro. Puoliau jai į kojas,

Apkabinau. O ji šypsojos,  
Nenorom taip, tarsi užjaustų,  
Ir drėgną praskleidė apsiaustą...  
O aš sustingęs šitaip stoviu...  
Aplink gondolos, dumbliai, srovės...  
Ir vidur pilnaties baltos –  
Jos bučinys – man ant kaktos...

Dangus paraudo lyg prieš kovą...  
Išaušo jau...

**Senasis kamerdineris**  
*(tarpdury, garsiai šnabždėdamas)*

Herr Kazanova!

**Kazanova**  
*(pro miegus)*

Kas? Ką? Nepriimu. Nebūsiu.

**Senasis kamerdineris**

Portretą atnešiau aš jūsų.

**Kazanova**

Portretą? Ką tu čia šneki?

**Senasis kamerdineris**

Ten, kur vietelė nešvanki  
Jisai kabojo...

**Kazanova**  
*(Paimdamas iš jo rankų portretą, įsižiūrėdamas)*

Ką tu? Ką tu?

**Senasis kamerdineris**

Aš nemeluoju, Dievas mato!  
Tegu mėšlungis mane suka,  
Bet įtariu aš tą pacuką,  
Poetą tą...



## **Kazanova**

*(plačiai atsimerkdamas)*

Gondolos stūkso...

Apsiaustas...Dumbliai...

*(Ir nevilties šauksmas.)*

Sienos Dukso!!!

## **TREČIAS PAVEIKSLAS**

### **KAZANOVOS GALAS**

Bet myliu aš viena: neįmanoma.

I.A.

*Dukso pilies knygų saugykla, Bohemija. Tamsi, niūri patalpa. Keleto tūkstančių knygų amžinas miegas. Vienintelis didžiulis krėslas, per jį permestas kelioninis apsiaustas. Ant stalo prie Ariosto(?) dvi žvakės, uždegtos tam, kad parodytų – visa didybe – tamsa. Ledinėje dykumoje raudona židinio salelė. Neapšviečia ir nesušildo. Ant grindų kelionės chaosas: rankraščiai, laiškai, skudurai. Lagaminas išverstas, laukia.*

*Paskutinės kelionės drebulys. Viena, kas čia gyva, tai Kazanovos akys.*

*Ir virš visko – iš jau beveik dangiškų aukštybių – senovinė kažkokios deivės šypsena.*

*Kazanova, 75 metų. Gracingas ir rūstus skeletas. Visiškai sutramdyta burna, ir visiškai nesutramdytos akys: visos septynios mirtinos nuodėmės. Kakta, antakiai, vokai – nuostabūs. Stulbinanti viršutinės dalies pergalė.*

*Mulato spalva, tigro judesiai, liūto savimonė. Ne poniškas – karališkas. Alyvinės spalvos „kamvolas“, batai raudona pakulne. Drabužiai, kaip ir jis visas, ant ploniausios ribos tarp didingumo ir grotesko.*

*Nieko iš griuvėsių, viskas iš griaučių. Kažkurių sekundė gali subyrėti į dulkes. Bet iki tos sekundės visas – XVIII amžiaus formulė.*

*Paskutinė 1799 metų valanda. Naujametės pūgos kauksmas.*

## **Kazanova**

*(virš popierių kalno)*

Dar pažiūrėkim į tą šlamštą...

*(Skaito)*

„Pasidalinkim viską, tamsta,  
Man lieka kartūs pelenai,  
Jums – rožės...“ Moku mintinai!  
Tereza? Ne, Manon! – Žioplys!  
„Tu išėjai, ir skaudulys  
Man liko...“

*(Po kiekvienos ištraukos, suglamžęs meta laišką į šalį.)*

„Pone, štai juodi  
Nuodai jums. Liekate širdy.  
Jus myliu.“ Žinoma, vargšėlė.  
Vienuolė! Laimė vėl pro šalį.  
O čia kas? „Palikuonį Dievas  
Mums siuntė. Būkit krikšto tėvas.“

*(Juokdamasis)*

Suprantama. Krikštatėvis. Gerai,  
Išdykėle! „Sakau jums atvirai,  
Jūs niekšas. Pasiruoškite špagą.  
Jei ne tos akys, kurios dega...“  
Karinga! „Šiandien aš prisiekiu,  
Apsiginkluosiu, ir į priekį!“  
Talmudo citata...O čia?  
„Atmink. Užmiršk. Aš paslapčia  
Prisimenu...“ – „Krikštytos trečia...“  
Ir vėl krikštytos? „Šaltis krečia...  
Mylėti jus – tai kaip į šachtą  
Be žiburio įkristi.“ Ach, tu...  
„Pasidalinom jus abi:  
Ji – dieną, aš nakties glėby...“  
„Akimirka bangų dugne...“  
„Gyvenimas tavam delne!“  
„Virš Albiono rūkas vėl,  
Juodų akių nėra. L.L.“  
„Už šitą laikinąjį rojų  
Aš amžinybę paaukoju.“  
Tu amžinybę, aš podagrą!  
O čia kokia abrakadabra...“

*(Meta, ima kitą)*

„Sudegti aš aistroj galėčiau,  
Garsėja tuo venecijiečiai.“  
„Nėra nepastovumo, pone,

Yra tik lūpų milijonai,  
Tik naujas ir žavingas siekis.“  
„Kaip tigrė pavydi, prisiekiu!“  
„Kauliukais lošėm. Sukčiavau,  
Laimėjau ir tave gavau!“  
„Kol gyvenu - teisi esu,  
Numirsiu – ką gi, nebaisu...“  
Matai, kokia? Ant balto juodu:  
„Aš savo kraują atiduodu  
Už tavo ašarą!“ O šitas  
Visai dar vaiko išpaišytas:  
„Sudegink kepenis... ir tiltus...“  
Visai nesąmonė, bet šilta.  
„Supūsi, kaip drevėj apuokas –  
Senatvėje!“ – Kerštingas juokas.  
„Ant tavo burės saulė tyška.  
Koralų įlanka. Sugrįžki.“  
„Tu mano ilgesys beribis...“  
Oi, jau tos damų įmantrybės!  
„Sudie. Aš savo garbę ginsiu –  
Su muzike nesidalinsiu!“  
„Pašauk, pakilsiu aš iš kapo!“  
„Gražinkit laiškus!“ – „Taip sutapo,  
Tikiuos, nebūsiu jums našta...  
Aš laikiuos kūdikio...“

*(Juokdamasis mėto į orą įsivaizduojamą kūdikį)*

„Aš ta,  
Kuri ne vieną jau mylėjo,  
Bet jūsų akys nugalėjo.“  
„Paguodos jūsų rezultatas  
Jau po visais drabužiais matos.“  
„Kada gi tu toks senas būsi,  
Na, senas toks, kad niekas jau...“  
Kodėl tau ne tik tiek ir pusė,  
Kad niekas dar...Išstart bijau.  
„Teisybę visą pasakys  
Tik spjūvis tiesiai į akis.“

*(Isižeidęs)*

„Bučiuoju pėdsakus ant tako...“  
„O mūsų sūnui jau sukako...“  
„Kad nepaliktum, aš pati  
Pirma pabėgau.“ – „Lyg balti

Ir brangūs perlai gelmėje  
Aš laukiu naro...“ Ak, deja...  
„Dėkoju už kiekvieną žodį,  
Kiekvieną žingsnį, dejones...  
Rašau karščiuodama, atrodo,  
Po valandos nebus manęs...“  
„O mano lagaminas stovi  
Toj smuklėj.“ – „Būsiu sugulovė,  
Ir slaugė būsiu visada.“  
„Mirtis – vienintelė nauda  
Šio sandėrio!“ O varge...  
„O mano vyras garsiai knarkė...“  
„Nėra jėgų nenusidėti  
Su tavimi.“ – „Jis taria: tète,-  
Sūnus tavasis, Džakomino.“  
„Mane ir vėlei užrakino.“  
„Pirmagimiui dantukas dygsta!“  
„O jūsų priesaikos išnyksta!“  
„Lyg Penelopė jūsų lauksiu,  
Ir laikas man pavirsta auksu...“  
„Praėjom Alfą ir Omegą.  
Dėkoju. Ta širdis dar dega.“

*(Palaimingai nusišypsojęs, klajoja akimis. Bučiuoja laišką)*

„Klaretė – vėjavaikė draugė-  
Išsiskyrimų princo laukė:  
Neverki, mylimas brangus -  
Ką Dievas duos, atims žmogus.“  
„Linkėjimai tai kitai, naujai  
Ir visai pasekėjų gaujai...“  
„Ate. Atsiųskit pinigų.  
Jus myliu, bet už jo tekū.“  
„Jūs išdavikas. Bet neblogas.  
Manon per amžius, jūsų Žiogas.“  
„Šioj žemėj nuodėmė viena –  
Be nuodėmės gyvent. Gana.“  
„Tos akys degė nuostabiai.“  
„Sūnus. Ir perduoti skubiai.“  
Ir vėl krikštateviu pabūsiu,  
Jau krikštijau pasaulio pusę.  
O Dieve, tų sūnų jau pulkas!  
„O Kazanova! Akys – kulkos!“  
Be parašo... Gėlė... Data...  
„Išsiskyrimas – tai našta,  
Išsiskyrimas – skausmo menas

Ir amatas, taurus ir senas...“  
„Jei sužeidėt, paskirkit vaistą!“  
„O jūsų rankos! Jums atleista.“  
„Sūnelis Džakomas, juodukas,  
Gražuolis ir šiek tiek padūkęs.“  
Ir vėl sūnus. Lemtingas mūšis!

*(Skėsčioja rankomis)*

Baisu! Aš dauginuos kaip triušis!  
„Kareivis gimė atkaklus.“  
Gal laikas jau sudėt ginklus?  
„Sūnus. Tai paslaptis vieša.“  
Čia kažkokia sūnų kruša!  
„Krikštynos jau ne už kalnų.“  
O viešpatie, kiek tų sūnų!  
Sūnus užmigo. Ša, tyliau...  
“Duktė jums gimė.” Pagaliau!  
„Turiu pranešti, tu – melagis,  
Žadėjai sūnų, na tai ką gi,-  
Duktė tau gimė.“ Vėl duktė...  
„Aš nežinau, kieno kaltė,  
Bet tyliai supasi lopšy,  
Tokia į tėvą panaši...“  
„Duktė, protinga ir žvali...“

*(Griebiasi už galvos)*

Tai prisiskraidžiojai, kvaily.  
„Plaukai juodi, o akys žalios...“  
Palaukit, kas čia jums – lopšelis?  
Našlaičių prieglauda? Griežtai –  
Štai – štai – štai – štai – štai – štai!...  
....

*(Glamžydamos meta laiškus į ugnį)*

„Širdis liepsnoja...“ Štai! Liepsnoki!  
Aš tuoj užkursiu laužą tokį!  
„Pas mus jau sniegas...“ Degs ir tas!  
„Aš aplankysiu tas vietas...“  
Vieta tau – laužo giluma!  
„Aš būsiu tau ištikima...  
Suplyšiu...“ Prašom, pasistenki!  
„Esu Teresė...“ Nors ir menkė!  
„O mano Džakomai!“ Aš čia!

Apkabinu ugnim skaisčia.  
„O, Žakai...“ Vykis savo Žaką!  
„Versalyje...“ Versalis dega!  
Jos visos rašė ir paliko!  
Už pelenus ant lauko pliko!  
Už tuos krikštasūnius ir sūnus,  
Už pavėjui paleistus kūnus  
Tų palikuonių ir atstovų,  
Už šimtą dešimt Kazanovų!  
Teskrieja mano pelenai,  
Kur pilys, jūros ir kalnai...  
Štai užsegimai, sagtys, sagos!  
Vienuolės, hercogienės, špagos!  
Su apatiniais ir jau nuogos,  
Štai jums dejonės, verksmas, juokas!  
Štai sąvadautojas! Bjaurybė!  
Štai mano meilė jums beribė!  
Sutiksime Naujus karštai –  
Štai – štai – štai – štai  
Štai – štai – štai – štai!

*(Staiga nurimęs)*

Gėles ir garbanas į krūvą.  
Tegu tas jovalas sau pūva.  
Kiek šlamšto! Jau pasaulis pilnas –  
Šerių, plaukų, šilkų ir vilnos,  
Visų šalių, visokių rūšių –  
Audinių, šermuonėlių, triušių.  
Nuo A lig Z aistrų gama –  
Išnyk, į ugnį skrisdama!

*(Vėl širsdamas)*

Žibuoklės? Jūs atgal į Parma!  
Olandijon tą visą šarmą!  
Tu, nuostabioji, - į Lioną!  
O, mano Dieve, mano pone,  
Kaip aš mylėjau Lione  
Šokėją vieną, ir delne  
Liemuo jos tarsį žiogas trynės...  
Rozina!

**Kunigaikštis de Linis**

*(įeidamas)*

Koks čia sąvartynas?

**Kazanova**

*(trūkinėdamas)*

Šiaip...Pasibaigus sutartis  
Su Venera.

**Kunigaikštis de Linis**

O kaip širdis?

**Kazanova**

Neskauda man, senam apuokui.  
Tik nesinori, kad dėl juoko  
Nešvarios rankos tai surastų  
Ir pasityčioję išmestų.  
Kadais tai gimė ugnyje –  
Ir štai dabar sugriš į ją!  
Tos širdys, degintos kadaise,  
Šiandieną kaulus mano šildo...

*(su pašaipta)*

Ir nuostoliai taip išsipildo  
Lyg šimtą metų nokę vaisiai.  
O visas mano turtas – čia!

*(Muša sau į krūtinę)*

Tada, kai patekės delčia...

**Kunigaikštis de Linis**

Palaukit, deginsit rūbus?

**Kazanova**

Rūbus į kelią.

**Kunigaikštis de Linis**

Ką jūs šnekat?

**Kazanova**

Manau, visur graborių bus.  
Ne vien tik Dukse.

### **Kunigaikštis de Linis**

Mielas Žakai!  
Actu pavirstų stalo vynas  
Naujųjų naktį! Niekas grynas!

### **Kazanova** (*užvirdamas*)

Jums niekas, drauge, man tik gėda,  
Kad ligi šiol aš jūsų valioj,  
Net ne vagis, vagis – karalius,  
Aš išlaikytinis, kurs ėda  
Už dyką...

### **Kunigaikštis de Linis**

Ką jūs! Netiesa!  
Jūs bibliotekininkas mūsų!

### **Kazanova** (*susierzindamas*)

Tas pats! Daugiau našta nebūsiu.  
Veltėdis – štai tiesa visa!  
Nežinot, kad man vyną skiedžia?  
Pro nosį praneša, begėdžiai,  
Skanėstą. Kad gaidys prakeiktas  
Miegot neleidžia per naktis!  
Nereikalingas senas daiktas!  
O gal ir tai jums paslaptis,  
Kad Vallenšteinų šventą ietį,  
Kurią garbingi žmonės lietė,  
Jie nuo manęs gėdingai slepia,  
Kad mano baltinius ištepe,  
Išdžiausto tyčia ant tvoros,  
Turbūt dėl nuotaikos geros...  
Knygas ir rankraščius supjausto,  
Eiliūkščių prikuria ir mausto.  
Man vietoj žirgo – tik dvasna.  
Sriuba tokia, kad tuoj burna  
Nuo karščio sprogs. Ir be sriubos



Neatiduoda pagarbos.  
Nenusilenks nieks nė už ką.  
Kai parke dingo ta ožka,  
Aš kaltas, aišku. Nieko gero,  
Kada kalbu kalba Voltero,  
Kad nedulkėtų Dukse protas,  
Jie šaipos. Juokas garantuotas.  
Skaitau jiems Tassą – jie kikeną,  
Darau nusilenkimą seną,  
Kaip dar Marselyje išmokau,  
Jie krenta springdami iš juoko.  
Savaip bučiuoju damai ranką –  
Iš juoko amo nebetenka.  
Appas, kai šoku menuetą,  
Minia visa iš juoko kreta.  
Liemenė mano jiems juokinga  
Ir ne madoj - vos nepaspringo.  
Aš riešutą ar vaisių kandu,  
Jie tarp savęs mirksėti bando.  
Ant atlapo lapelis – šaipos,  
Geriu – kvatoja, stoviu – vaipos,  
Dainuoju – juoko kaskada,  
Užkliūsiu – žvengia lyg banda,  
Juokiuosi – juokias, laukiu – žviegia,  
Išgėręs – juokias, blaivas – spiegia!  
Tas juokas, lyg kirviu kapotų...

*(užspringsta)*

O po manųjų anekdotų,  
Kur net Olimpas užkvatotų,  
Gerų, skoningų, apgalvotų,-  
Tyla ir laidotuvių kaukės...

### **Kunigaikštis de Linis**

*(giliai ir rimtai)*

Klausiausi jūsų, nenutraukęs.  
Manau, nebūsiu aš suklydęs –  
Jūs žirgas, bet ne iš arklidės.  
Dangaus ristūnas!

*Įeina tarnas.*

### **Tarnas**

Jau į salę  
Šviesybę kviečia...

**Kunigaikštis de Linis**  
(*paleisdamas jį ženklais*)

Nieks negali  
Išleisti vieną jus į šaltį.  
Kas man atleistų tokią kaltę?

(*Dėdamas ranką jam ant peties*)

Tai beprotybė! Aš esu  
Taipogi senas, susiglamžęs.  
Tad palydėkim šitą amžių,  
O kai už lango bus šviesu,  
Mus į naujuosius karieta  
Nuneš, tik mums abiems skirta.  
Ką manot apie tai, brolau?

**Kazanova**

Aš mirti vienas privalau.

(*Pauzė.*)

Prašau, išeikit, kunigaikšti!  
Aš ten, kur tik po vieną vaikšto.  
Jūs kunigaikštis ir senelis,  
Feldmaršalas, čia jūsų galios,  
Garbingas vyras, tėvas, dėdė...  
O tiems, kur ten prie stalo sėdi,  
Jeigu paklaus apie mane,  
Tik nesakykit nieko, ne...  
Sakykit – knygoje jis skęsta,  
Kad nieks manęs nepasigestų.

**Kunigaikštis de Linis**

Užteks kelionei pinigų?

**Kazanova**

Kam pinigus švaistyt smagu,  
Nesigailės, kad jų neteko.

**Kunigaikštis de Linis**

*(Duodamas jam pinigine)*

Jūs senas. Ir aš senas, Žakai.  
Kaip saulės dėmės...

**Kazanova**

Jau seniai  
Ir taip skolingas.

*(Susigėdęs slepia)*

**Kunigaikštis de Linis**

Kailiniai  
Praverstų jums...

**Kazanova**

Turiu apsiaustą!

**Kunigaikštis de Linis**

Skylėtą...Elgeta užjaustų...

**Kazanova**

*(Ikvėptai)*

Skylėtą, bet tarp jo skverną  
Kiek degė – tūkstančiai žmonių!  
Ir snaudė lyg gelmėj visatos:  
Karietų ir vežėčių ratuos,  
Kiek rogių miegą jų sugėrė...

**Kunigaikštis de Linis**

Lik sveikas, Meilės Agasfere!

*(Apsikabinimas. Išėina)*

**Kazanova**

Rozina...  
Apgamėliai, sruogos...  
Regalijos...Labai seniai...

Dveji senukai baltiniai:  
Štai vieneri, dveji, ne juokas...  
Tiktai dveji? Trejų dar trūksta.  
Nenaudėliai, plėšikai Dukso!  
Taip, vagys nieko negražina,  
Nė trupinėlio! Jakobinai!  
Niekšeliai! Bus dveji gerai...  
Dešrų ėdikai! Padarai!  
Suplyšę marškiniai - laimikis!  
Tikiuosi, skylės jums kaip sykis?  
Jums podagra pirštus iškreips.  
Gyvenimas, vadinasi. Taip-s.  
Pradžia Venecijoje, o galas –  
Bohemijos miške sušalus.  
Tų vokietukų gyslom teka  
Ne kraujas – serumas! Ataką  
Pradėsiu - senas Kavalierius!  
Sena garbė ir Agasferas,  
Ir dar apsiaustas su manim,  
Alsuojantis širdžių ugnim!  
Kur dar nuves mane pagunda,  
Kokia Folia Vagabunda,  
Ir paskutinė žarija,  
Ieva, Klaretė, Marija...  
O kaip ji apvogė mane,  
Viena tik Marion, ar ne?

*Muša vienuolika.*

Taip. Viskas. Liko valanda.  
O meilė buvo kaip malda!

*(Susemdamas ir mesdamas į lagaminą išmėtytus skudurus.)*

Na, viską, rodos, pasakiau...  
O kaip po to aš jos verkiau!

*(Paima nuo stalo Ariostą)*

Na, senas drauge, Ariostai,  
Tu vienas mano širdį glostai.  
Orakule, atverki lūpas,-  
Kada aš prie Charono upės  
Išsilaipinsiu. Savo saujoj  
Kieno rankelę vėl iš naujo  
Laikysiu rojaus buduaruos?

*(Iš knygos iškrenta laiškas. Pakelia. Skaito.)*

„Ir kada nors gal memuaruos –  
Rašysi juos visai pražilęs,  
Juokingas, užmirštas, seniai nebemadinga,  
Keistos spalvos – alyvų liemene...

*(Žiūri į savo liemenę)*

Kažkur svetur,  
Pily, toli nuo Dievo,  
Kai kauks vilkai ir vėtros, žvakės dvi  
Tešvies, o tu toks vienas – vienas,  
Su meile atsiskaitęs, Kazanova!  
Bet akys, aš matau, tos pačios akys,  
Kurios taip degino, nuo jų ir mano  
Gyvenimas pavirto pelenais...  
Matau raides senovines, grakščias  
Po ta ranka tavąja –  
Senovine – senatvine – štai šia...

*(Žiūri į savo ranką.)*

Ir kada nors gal memuaruos  
Kokia nors moteris – kaip aš,  
Tokia pati...“

*Ant slenkščio – būtybė su auliniais batais ir apsiaustu. Aukšta kailinė kepurė, iš po jos – vario garbanos. Visa snieguota. Stovi nejudėdama.*

### **Kazanova**

Aš vis dar dangiškam sapne!  
Jūs Henrietė? Taip ar ne?

### **Franciska**

Ne sapnas ir ne iš padangių.  
Aš – jis, tiksliau, tik apsirengus  
Aš vaikinui. Esu mergaitė.

*(Nusimeta apsiaustą.)*

### **Kazanova**

Vaikams seniai jau reiktų eiti  
Miegoti. Neklajot kiaurai  
Per tamsią naktį...

*(Apžiūrinėja)*

Auskarai...  
O akys dega... Aš miegu?

*(Deda ranką ant žvakės liepsnos.)*

Ar kliežiu? Rodos, ne,- degu.

### **Franciska**

Aš atėjau pranešti, kad jus myliu.

### **Kazanova**

*(Nurimęs)*

Vadinasi, miegu. Tikriausiai tyliai  
Gerasis Žakas man užklojo kojas,  
Ar kelyje iš Dukso kur sustojęs,  
Miegu. Sapnuoju...Sniegas, vėjas, kelias...  
Taip, taip...Atėjo pasakyt vaikelis  
„Aš myliu jus“. Kas gali būt geriau.  
(Gal tuos žodžius aš pats tariu!)

*(erzindamas)*

Man dvidešimt, aš jaunas ir pašėlęs...

### **Franciska**

Nemiegat jūs! Seniausiai atsikėlęs!..  
Sakau jums tiesą!.. Aš žinau, kad kvaila,  
Kad taip negalima, bet dailios  
Tos viešnios pilyje, tos kvapnios rožės,  
Ant damų deimantai – koks grožis,  
Bet visas šitas grožis – niekas  
Prieš jūsų grožį! Jūs geriausias!

### **Kazanova**

*(sau)*

Turbūt kely aš...Vėjas, sniegas,

Pūgos murkimą girdi ausys...  
Už rogių driekias baltas šilas...  
Aš jaunas?

**Franciska**

Jūs šiek tiek pražilęs.  
Bet nieko

**Kazanova**

Visgi apmaudu.  
Sapne, o žilas. Reiškia – du –  
Mergaitė ir pražilęs diedas,  
Ar taip?

**Franciska**

Ne taip! Nes diedas kietas  
Ir kurčias kaip skeletas! Kvailas  
Ir burba sau po nosim.

**Kazanova**

Gaila,  
Kad tai tik sapnas...Bet nerėk,  
Kad nepažadintum, nors tiek...

**Franciska**

*(Ištraukdama iš po apsiausto ryšulėlį)*

O čia štai, prašom – jūsų rūbai,  
Čia marškiniai treji.

**Kazanova**

*(sau)*

Jie rūpi  
Net kai miegu? Negali būti...

**Franciska**

Tik nesupykit, aš kamputį  
Ten vieną kitą suadžiau...

**Kazanova**

*(galantiškai)*

Ar gali būti kas gražiau?..  
Neadė niekas net sapne  
Seniai jau...Bet prikels mane  
Tas balsas moters tarsi iš dausų,  
Lyg stebuklingas vaistas...

**Franciska**

Aš esu  
Augintinė to girininko, vaikas,  
Kurį miške surado.

**Kazanova**

Laikas  
Šis ypatingas, dvylikta nakties,  
Dar amžiaus pabaiga, išties  
Stebuklų metas, tai žavinga...

*(Skėsčioja rankomis)*

**Franciska**

Čia atėjau, nes noriu būt laiminga.

**Kazanova**

Aš nuginkluotas, nors tai melas, matos!

**Franciska**

O kaip patinka jums tie batai?

**Kazanova**

Kaip šmėklai gal visai ir nieko.

*(Franciska greitai judesiu pasilenkia prie jo rankos. Tas, atitraukdamas.)*

Ai!!!!

**Franciska**

Aš gi žegnojau, kad nemiegot!  
Man gėda! Aš bjauri! Nereikia...



*(Verkia)*

**Kazanova**

Nusiraminki, sapne – vaike!

**Franciska**

Ne vaikas, o šlykšti gyvatė!  
Aš tokią ranką, tokią, ką tik...  
Už tai save...Dabar bausmė -  
Štai kraujas! Matote – dėmė.

*(Triumfuodama pakelia įkąstą ranką.)*

**Kazanova**

Varai iš proto net sapne,  
Kas būtų, jei nubusčiau? Ne...

**Franciska**

*(Pagyrūniškai)*

Žymė gili?

**Kazanova**

*(Galantiškai)*

Be pirštinių neleista  
Nė žingsnio!

*(Sulaiko jos ranką savoje)*

**Franciska**

Ne, aš noriu žaizdą  
Visiems parodyt! Leiskit, pone!

*(Eina prie durų)*

**Kazanova**

Neatsisveikinus? Grobuonis  
Jau sprunka prie aukos naujos?

**Franciska**

*(Iš padilbų)*

Bijau, auka dabar bijos  
Manęs, aš kandžiojuos slapta.

**Kazanova**

Štai įkandimo kur vieta.

*(Rodo į širdį. Po to įsižiūri.)*

Plaukai...Ir akys kaip naktis...

**Franciska**

Ir jūs visai kaip medkirtys!  
Plaukai raudoni! Taip, ir ką gi!  
Jie rėkia – miško nesudegink!  
Pamato, rėkia – gaisras kaime!  
Čia ne gyvenimas – nelaimė!

**Kazanova**

Čia auksas, Dievo dovana!

**Franciska**

O, tai jau ačiū! Jau gana!  
Turbūt nebuvot raudonplaukis.

**Kazanova**

Ne, juodas. Bet šiek tiek palaukus,  
Visi pabąla amžinai.  
Ugnis – žarijos – pelenai...  
Bet pasakyk man, gal žinai,  
Kodėl tu sapnas, bet su kelnėm?

**Franciska**

Kai saulė nusileidžia švelniai,  
Tamsa įsėlina gili,  
Visi kvaili, tik tie gal nekvaili,  
Kurie įšoka į batus –  
Ir paskui saulę pro vartus –

Pirmyn – į saulę nesustoję,  
Jos pėdomis į priekį joja!

**Kazanova**

Kokia mikli!

*(Tamsiai sau.)*

Bet kažkada...Gal rūmuos...  
Viena...Taip, taip...Tas pats linksmumas.  
Ir balsas tas. Toks pat. Ir akys.

**Franciska**

Koks balsas?

**Kazanova**

Šiaip. Bet kas pasakė,  
Kad išvykstu?

**Franciska**

Prisiekiu, aš pati!  
Tarnai neišplepėjo, nekalti.  
Aš įlindau į skrynią seną,  
O kamerdineris veblena  
Po nosim sau: „oi-oi-oi-oi...  
Našlaičiais liekam tamsumoj.  
Didysis amžiaus žiburys  
Išvyksta jau, tasai, kuris  
Geriausias, jis pilies šviesa...“  
Geriausias, aišku, jūs, tiesa?

**Kazanova**

Gudrauji? Ko bijai? Prieiki.

**Franciska**

Bijau.

**Kazanova**

Aš neįkąsiu, vaike.

**Franciska**

Kažkas krūtinėj – čik...

**Kazanova**

*(vos šypsodamasis)*

Kaip?

**Franciska**

Tarsi mirtį  
Korta nulemtų.

**Kazanova**

*(trūkčiodamas)*

Kiek tau?

**Franciska**

Pasigirti  
Galiu – penkiolika tuoj bus.

**Kazanova**

O vardas?

**Franciska**

Franciska aš.

**Kazanova**

Nuostabus  
Tas garsas! Rimini pakrantė!..  
Ir kaip gi tu, Franciska, apsisprende?

**Franciska**

*(beveik atrėžia)*

Taip – aiškiai. Jūsų malonybė,  
Jei išvažiuoja, lieka amžinybė,  
Į eketę – ir po ledu galva,  
Bet nutariau, geriau gyva.

*(Užsidegdama)*

Ant žirgo jūs, - ir aš greta,  
Neišsigąskit, man pluta  
Bus maistas, ir vandens gurkšnelis,  
Ir jūsų šypsenos žiupsnelis...  
Per sniegą, speigą, lietų, krušą...  
O, aš balne galiu į mūšį!  
Galiu ir siūti ir adyti,  
Sulopiau – nieko nematyti...  
Galiu aš dirbti iki ryto.

*(Išvynioja marškinius, kažką išmeta ir katės judesiu sugniaužia kumštyje)*

**Kazanova**

Kas ten?

**Franciska**

Niekutis...Šiaip...Nukrito.

**Kazanova**

Parodyk.

**Franciska**

Mirsiu, tik tada!

**Kazanova**

Tai pasakyk!

**Franciska**

*(be įkvėpimo)*

Akmuo...kreida...

**Kazanova**

Gal tiesiai – mylimo raštelis?  
Franciska, aš juk tau senelis,  
Ne vyras, nēr ko slėptis tau,

Aš pats rašteliuose skendau  
Penkiolikos...Ne paslaptis...

*(Palengva atgniaužia jai ranką)*

**Franciska**

Čia jūsų bato blizganti sagtis...  
Jūs pametėt...

*(Ir – neatlaikiusi.)*

Ne, ne, tai melas!  
Nepykit! Aš pasiėmiau! Man galas...

**Kazanova**

*(šaltai)*

Neturi ji vertės, vaikeli...  
Pigi ir blizganti šukelė.

**Franciska**

Jinai gi jūsų?

**Kazanova**

Na ir kas.

**Franciska**

Tada su ja mane užkas...

**Kazanova**

*(griebdamasis už širdies)*

Kad nuo tokios vagystės, ak tu...  
Numirti man pirmam netektų!

**Franciska**

*(žliumbdama)*

Aš kandžiojuos, vagiu. O varge...  
Jau išvarysite?

**Kazanova**

Neverki!  
Neleisiu!

**Franciska**  
*(rodydama į langą)*

Pasikarti verta!

**Kazanova**  
*(susirūpinęs)*

Geriau prisėskime šį kartą.

**Franciska**

Ne, pone! Aš prie kojų jūsų  
Šunelis nuolankus pabūsiu.

*(Susideda rankas ant jo kelių ir, atlošusi galvą, žiūri.)*

Tos akys – liepsnos ir tamsa!  
Ir kad jūs senas – netiesa.  
Šiandieną gėrė ten dvariškiai,  
O man ir taip jau liejas blyškiai...  
Pats kapelionas taurę maukia,  
Aš dvi! Gyvenimas nelaukia!  
Aš dvi taures! Sakau, jei mirsiu,  
Tai bent puotos džiaugsmus patirsiu.  
Lig dugno gersiu, jeigu duota...

**Kazanova**

Šiek tiek pavėlavai į puotą!  
Linksmybės baigės naktimis,  
Ir vynas baigės, ir stalai  
Tušti. Gimei tu per vėlai.  
Vaišinti tenka akimis.

**Franciska**

Ir lūpomis.

*Žingsniai.*

Ateina! Ne!

Suras! Užmuš! Kur čia skrynia?

**Kazanova**

*(Sumaišty)*

Skrynia? Iš kur tą skrynią gavus?

**Franciska**

Numirsiu, jūsų nebučiavus!

*(Kazanova vienu mostu pakėlė ir pastatė Franciską lango nišoje. Užuolaida – bangomis. Kamerdineris.)*

**Kazanova**

*(Nugara į langą)*

Tu, Žakai? Ką gi čia neši?

**Kamerdineris**

*(Pagarbiai ir oriai)*

Jums vakarienę, dievaži...  
Linksmybės jums, na ir sveikatos –  
Štai buteliukas, skaičiai matos –  
Jūs pažiūrėkit, kelintų...

**Kazanova**

Oho! Juk dvidešimt penktų!  
Žymi data! Tai mes vienmečiai!

*(Tapšnodamas butelį.)*

**Kamerdineris**

*(Dėliodamas lėkštes)*

Jums pone, kaip geriausiam svečiui –  
Paštetas, frikasė, vėžiai...

**Kazanova**

*(apie butelį)*

Apaugęs samanom gražiai,  
Senukas!



**Kamerdineris**

Padažas virėjo  
Paties...

**Kazanova**

Tuoj šoksiu!

**Kamerdineris**

Dar įdėjau:  
Trejopų rūšių makaronai,  
Pagal traktatą seną, ponui...

*(Pusiau nusilenkimas)*

**Kazanova**

*(su įkvėpimu ir kartėliu)*

Ferneto dievas jam į ausį  
Kadais kuždėjo...

**Kamerdineris**

...įsirausę  
Į pūką čia štai lėkštėje...

*(Atidengia uždengtą vazą.)*

**Kazanova**

Ak, persikai! Vaje, vaje!  
Tokių net Cezaris nevalgė!

**Kamerdineris**

*(su priekaištaujančiu švelnumu)*

Ateitumėt į salę gal gi...  
Nejau smagiau vienam? Nepykit...

**Kazanova**

Grabe jau mano bendražygiai.  
Jau atsišventęs su draugais.

Pūga man draugė po langais.

**Kamerdineris**

Pūga ir sniego šokis vėjy!  
Apsigalvokit, juk Naujieji!  
Už lango šaltis ir naktis,  
Jums aštunta jau dešimtis!  
Na, įžeidė – praeis, ar ne...

**Kazanova**

Kas riša vilką grandine?

**Kamerdineris**

Visiems mums kryžius tas, deja...

**Kazanova**

Nereikalingas pilyje,  
Aš tryliktas, aš taikinys  
Bukų juokų, aš prisiklausęs  
Patyčių, aš darže kaliausė!  
Gana jau visko. Jau užtenka.

*Franciska sekundeį iškiša galvą. Užulaidos – audra.*

**Kamerdineris**

*(pastebėjęs, bet nesuvokęs)*

Čia skersvėjis? Pravėrėt langą?

**Kazanova**

*(ramiai)*

Tvankumo baisiai nekenčiu,  
Per naktį gaivinuos šalčiu.

**Kamerdineris**

Kad neprikibtų dar liga.  
Žiūrėkite, baisi pūga!  
Lyg žiežirbų ledinių spiečiai...  
Prie jūsų naktį pabudėčiau:  
Labai jau, pone, jus gerbiu,

Bet kad turiu darbų skubių –  
Dar pasirūpinti arkliais,  
Tokiais pusnynais dideliais  
Kad neapverstų vidur girios,  
Vežėjas šitas nepatyres.

*(palaipsniui pereina į murmėjimą.)*

**Kazanova**

Patinka ši liemenė, Žakai?  
Tai imk. Ji tau jau atiteko.  
Imk. Imki nestovėjęs.  
Ją siuvo užjūrio siuvėjas.

**Kamerdineris**

*(gėrėdamasis)*

Kaip auksas! Žėri visą laik...

**Kazanova**

*(kad nesusijaudintų)*

Jau tuoj vidurnaktis. Jau eik.

**Kamerdineris**

*(Vos neverkdamas)*

Jums leidus...

**Kazanova**

Eik. Naktis nelaukia.

*(išeina.)*

Aeternum vale, mano drauge!

**Franciska**

*(Išlenda)*

Išėjo?

**Kazanova**

Taip.

**Franciska**

Su liemene  
Jis kaip kalnų ožys atrodys!  
Ir nusibodo, garbės žodis,  
Baidyklė! Erzina mane!

**Kazanova**

Nejaugi?

**Franciska**

Nugara plati  
Užstojo jus. Ei, pasitraukit!

**Kazanova**

*(Gaudydamas ją šuolyje)*

Ir pagavau!

**Franciska**

*(Jo rankose)*

Ne! Aš pati!  
Patrūksit! Leiskite! Palaukit!  
Du pūdus vien tik batai sveria...

**Kazanova**

*(Paleisdamas ją ant grindų)*

Ir septynmyliai dar, ko gero...  
O taip, jie jus toli nuneš,  
Bevydamas, uždusiu aš...

**Franciska**

*(Plodama delnais)*

Dabar žmona aš noriu būti!

*(tūpčioja aplink jį)*

Štai servetėlė...Ir šakutė...  
Paštetas šviežias, neriebus...

Štai vyno stiklas...

**Kazanova**

Koks talpus!

**Franciska**

Ir žalumynai štai švieži.  
O rožės – grožis, dievaži!

**Kazanova**

Jums paragauti irgi leista!

**Franciska**

Oi, ačiū, soti aš nuo vaizdo!

*(Skambindama į taureę)*

O krištolas kaip skamba dailiai!  
Ką sako?

**Kazanova**

*(Isiklausydamas)*

Gaila-gaila-gaila...

**Franciska**

Dilin-dilin-tolyn tolyn...  
Dabar ką sako? Din-dilin...

**Kazanova**

Tolyn –gilyn-tylyn-šalin...

**Franciska**

O man: šviesyn diena-šviesyn...

Anksti varpai skambės nubudę,  
Kaip vyras ir žmona abudu  
Viena dalinsimės taure!

**Kazanova**

*(Liesdamas jos kepurę)*

Nekaršta tau su kepure?

**Franciska**

*(Imdama iš vazos persiką)*

Čia abrikosas?

**Kazanova**

Persikas.

**Franciska**

Pūkelis!

Kutena!

**Kazanova**

Gerki!

**Franciska**

Ne, draugai negali

Miegot ir gerti atskirai

Kaip toj dainoj.

**Kazanova**

Gerai, gerai.

Išgėriau.

**Franciska**

*(Vos prisilietus)*

Kaip tas žvilgsnis glosto...

Ak, užsimerkite, maldauju!

*(Braukdama persiku per jo skruostas)*

Atspėkit, persikas ar skruostas?

**Kazanova**

*(Tyčia)*

Čia skruostas!

**Franciska**

Persikas! Iš naujo!

**Kazanova**

Priglausk prie lūpų – jos negali  
Suklysti.

**Franciska**

*(pakiša skruostą)*

Na?

**Kazanova**

Tai tu!

**Franciska**

Pro šalį!

**Kazanova**

Ak tu, išdykėle padūkus!  
Aš dar skiriu, kur vaisiaus pūkas!  
Nors vaisius ir švelnus atrodo,  
Bet nėra švelniau už moters odą.  
Ji kaip aksomas...Jos kerai...

**Franciska**

*(Pakiša persiką)*

Dabar kas?

**Kazanova**

Persikas!

**Franciska**

Gerai!

*(Prisiglausdama skruostu.)*

Dabar kas? Na?

**Kazanova**

Dabar?...Dabar?...

**Franciska**

Arčiau priglausiu. Dar?

**Kazanova**

Taip...Dar...

Sekundę! Dar šiek tiek...

**Franciska**

*(Prisispaudusi)*

Klausau.

Tik neužmikit! Nieko sau!

*(Palinkus apžiūrinėja)*

Nemiega! Ir vokai kilnojas...

Jis juokias. Va, blakstienos virpa.

Na, kol jums persikas sapnuojas,

Jis mano burnoje ištirpo.

*(Purtydama jį)*

Nedriškite miegot, brangusis!

**Kazanova**

Nuo šiol nedrįsiu...

**Franciska**

Norit pusės?

Aš negaliu užmigti, kai juokinga.

**Kazanova**

*(Sau)*



Tik atmintis dar gali būt vaisinga...

**Franciska**

*(Virš dubens)*

Bet jeigu ji už persiką švelnesnė,  
Kodėl nė karto?

**Kazanova**

Ką?

**Franciska**

*(Kaprizingai)*

Ai, nieko. Kąsnį  
Nurysiu. Štai skanus vėžys.  
Vėžys be žnyplių! Tas vėžys – ožys!  
O aš numirsiu!

**Kazanova**

Bet kol kas dar verda  
Tau gyslos!

**Franciska**

Paragausit?

**Kazanova**

Kitą kartą.  
Aš sotus ir nėra dėl ko gailėtis.  
Tu soti pažiūrėjus, aš – palietęs.

*(Pašaipiai.)*

Labai dvasinga vakarienė gavos!

**Franciska**

O su kitom jūs irgi taip draugavot?

**Kazanova**

*(Tvirtai)*

Taip – niekada

**Franciska**  
(*Susimąsčius*)

Žinau, aš per jauna,  
Štai kur bėda.

**Kazanova**

Bėdos tos ne gana...

**Franciska**

O jums gūžynių žaisti teko?

**Kazanova**

Visą gyvenimą!

**Franciska**

O sako,  
Kad turkų vyrai nuolat tuokias,  
Visą gyvenimą.

**Kazanova**

Tai juokas.

**Franciska**

Visas jie myli, viską žada,  
Paskui visas iš karto veda!  
Tai linksma!

**Kazanova**

Bet gausi sėja  
Nereiškia derliaus dar, deja.

**Franciska**

Jūs irgi...Sako, kad visas jūs vedęs.

**Kazanova**

Gal kažkada...Dabar visas praradęs.

**Franciska**

Jos mirė? Būčiau aš žmona –  
Nemirčiau, būčiau amžina!

*(Apeidama krėslą, uždengia jam delnais akis.)*

Aha! Papuolėt nejučia!  
Akis užrišim!

*(Greitai užriša akis servetėle ir pabėga)*

Ei, aš čia!

**Kazanova**

*(Eidamas į balsą)*

Kur?

**Franciska**

*(Perbėgdama)*

Ne, ten jau nėra!  
Čia!

**Kazanova**

*(Eidamas į balsą)*

Čia?

**Franciska**

*(Perbėgdama)*

Sterblė kiaura!

**Kazanova**

Sugausiu tuoj! Tuoju, tuoju!

**Franciska**

*(Perbėgdama)*

Aš myliu jus!

**Kazanova**

*(Išitraukdamas į azartą)*

Štai, priėjau!

**Franciska**

Neklaidžiot! Nesukčiaut! Negaišti!  
Ir nežiūrėt! Suveržkit raištį!

*Kazanova eina deivės statulos link.*

Jūs deivę norit apkabinti?

**Kazanova**

*(Juokdamasis)*

Ne pirmą kartą!

**Franciska**

Tęskit mintį!

*Kazanova išskečia rankas. Franciska tyliai prisėlina.)*

**Kazanova**

Palauk, palauk. Tai kur tu? Kas tu?  
Štai pagavau!

**Franciska**

*(Nuplėšia jam raištį.)*

Pati į spąstus  
Aš įlindau. Jie atlaikys?

*(Jos galva jam ant krūtinės, apsiaustas nukrenta.)*

Dabar užriškite man akis.  
Aš per akimirką sugausiu!

**Kazanova**

*(Sunkiai kvėpuodamas)*

Ne, ne, užtenka, smūgį gausiu.

**Franciska**

*(blizgančiomis akimis)*

Suplėšysiu kaip tigras vištą!

**Kazanova**

*(laikydamasis už krūtinės)*

Kad jau ir taip krūtinė plyšta.  
Ne mano amžiui šėlsmas toks.

**Franciska**

Vargšelis! Gysla tuoj susprogs,  
Ant smilkinio, va, išsikėlė!

**Kazanova**

Paskui dar paprašysi lėlę  
Pakrikštyt – jau gana krikštyną!

**Franciska**

O čia kas? Kas toks – Aretinas?

**Kazanova**

Padėk!

**Franciska**

Čia pasakos?

**Kazanova**

Nenaujos.

**Franciska**

Bjaurybės!

**Kazanova**

Bet kol kas ne tau jos.  
Po metų gal kokių trejų  
Skaitysi su draugu nauju.

**Franciska**

Ne su nauju!

**Kazanova**

Aš jau per senas...  
Na, o dabar klausyk: gyveno  
Tą kartą Romoj toks jaunuolis  
Ir mergina.

**Franciska**

Sesuo ir brolis?

**Kazanova**

Ne.

**Franciska**

Aš ir tu? Tada, gerai.

**Kazanova**

Klausyki. Grožis jos kiaurai  
Kiekvieno vyro širdį žeidė,  
Visi norėjo jos ir geidė...

*(susizgribęs)*

Norėjau pasakyti...Guodė...  
Gailėjo...

**Franciska**

Nesveika atrodė?

**Kazanova**

Ne.

**Franciska**

Buvo nesveikai balta?

Gal strazdanėlėm ištepta?

**Kazanova**

Ne, buvo ji labai graži,  
Į tikrą deivę panaši.  
Tai va, ir kartą tas jaunuolis

**Franciska**

*(Išitikinusi)*

Tai jūs.

**Kazanova**

Atėjo pas gražuolę...  
Pritilo žingsniai, skruostai kaito...  
Jis žiūri, o gražuolė skaito...

**Franciska**

*(nušvitusi)*

Aš! Knygą? Ką gi aš skaičiau?

**Kazanova**

Ne Bibliją. Širdis karščiau  
Pradėjo plakti jauno vyro...  
Ant smilkinių jai švelniai styro  
Auksinės sruogos ištaršytos...

*(perveria ant piršto vieną iš išlindusių garbanėlių žiedų)*

**Franciska**

*(paskubomis bučiuodama jo ranką)*

Štai tokios?

**Kazanova**

*(ramiai)*

Tokios pat kaip šitos...

**Franciska**

Tada...

### **Kazanova**

Tada virš jos palinko,  
Sulaikė kvapą ir sustingo...  
Virpėjo šiltas tirštas oras,  
Ir skaitė knygą jau dvi poros  
Akių. Ir jau prie veido veidas...  
Ir jo plaukai ant josios leidos...  
Ir ašara ant puslapio staiga  
Nukrito, o paskui jau ir knyga  
Ant kilimo šlamėdama nukrito...  
Jau miestas buvo ir iš miego brido,  
Jau paukščiai po nakties grakščiai pragydo...

*(juokdamasis)*

Nedaug abu jie perskaitė lig ryto!

### **Franciska**

*(tęsiamai)*

Tai pasaka!

### **Kazanova**

Beveik tiesa pavirtus.

### **Franciska**

Aš tai iš tolo būčiau jus išgirdus!

*Kazanovos rankos, suėmę jos galvą, mėgina nuimti nuo jos kepurę.*

Negalima, nereikia, ne!

### **Kazanova**

Negalima net ir sapne?  
Gerai.

*Rankos nusileidžia.*

### **Franciska**

Jų ten visa krūva.



Vos sukišau, vos paslėpiau...

**Kazanova**

*(su pauzėmis)*

Tai va.

Vadinas, iš namų pabėgai tu,  
Kad būtumei su šituo skeletu.  
Pas dvėselieną į šią skylę  
Tu atėjai išstarti...

**Franciska**

My-liu.

*(Slėpdama galvą ant jo kelių.)*

Aš užsimerksiu, jeigu kas atėjęs...

*(Ima jo ranką su žiedu)*

Kas čia?

**Kazanova**

Merkurijus – globėjas  
Ir mano, ir visų kitų vagių.

**Franciska**

Vagie, ar hercoge, jumis tikiu!  
Ir nesvarbu, karalius ar vagis!

**Kazanova**

Ką tu radai many?

**Franciska**

Akis.

**Kazanova**

Seniai jos žavesio neteko.

**Franciska**

Kaip apie jus virtuvėj šneka!..

**Kazanova**

Šecherezada, pasakyk man „tu“!

**Franciska**

Bijau.

**Kazanova**

„Bijau!“ ir tuo pačiu metu  
Už diržo ginklas nemaišys!  
Matai, koksai ginklanešys!

**Franciska**

*(sukaupus drąsą)*

Na – tu!

**Kazanova**

*(švelniai)*

Dar kartą!

**Franciska**

Tau!

**Kazanova**

*(švelniau)*

Ir dar!

**Franciska**

*(arčiau)*

Tavim!

**Kazanova**

*(vos girdimai)*

Dar!

**Franciska**

*(puola jam ant krūtinės)*

Tau! Tave!!!

*(glausdamasi prie jo krūtinės)*

Paimsi su savim?

**Kazanova**

O kur?

**Franciska**

*(rodo į langą)*

O ten!

**Kazanova**

Kur – ten?

**Franciska**

*(aistringai)*

Visur, iš kur tu?

**Kazanova**

Yra tokia Venecija lyg burtas...

Venecija, Frančeska, pakartoki,

Venecija, girdėjai miestą tokį?

**Franciska**

Ve-necija.

**Kazanova**

Už ją įžūlūs kovės.

Ten raudonplaukės moterys – valdovės!

**Franciska**

Arčiau prie jūsų galima?

**Kazanova**

*(prisistumdamas krėslą)*

Čionai?

**Franciska**

Ne, dar arčiau.

**Kazanova**

Štai čia tada!

*(Vienu mostu pasisodina ją ant kelių)*

Žinai,

Vanduo kanaluose ten žvilga,

O naktį tarsi juodas šilkas...

Žvejų ten žmonos kraunas į sterbles

Ne žuvį, pilnas perlų geldeles.

Ten visos senės – laumės snaudžia

Prieš ugnį, ir jų burtai gaudžia.

**Franciska**

*(susizavėjusi)*

Oho!

**Kazanova**

O seniai ten aistringi,

Našlystę savo kęsti tingi

Ir sutuoktusių žiedą meta

Į Adriatikos verpetą –

Su ja žieduojas! Kas tau?

**Franciska**

*(sulaikydama ašaras)*

Neiškęsiu,

Tuoj pusę rankos jums nukąsiu -

Ir verksiu!

**Kazanova**

Kas gi tau yra?

**Franciska**

Krūtinėj dega atvira  
Ugnis...

**Kazanova**

Kas, kas?

*(sau)*

Na, na, mesere,  
Laikykis!

**Franciska**

*(trepsėdama kojom)*

Velnius! Velnius!

**Kazanova**

*(susizavėjęs)*

Hera!  
Atrodo, Adriatikai taip godžiai  
Pavydi! Ji ne moteris!

**Franciska**

Tik žodžiai!

**Kazanova**

Klausyk ramiai – vanduo tylus  
Pavydo sudrumstė purslus:  
Delfinai, krabai, dumblių vilna...

**Franciska**

*(nepasiduodama)*

O vandeny undinių pilna!

**Kazanova**

Jei būtų man mažiau tų metų,  
Geriau jaunesnis būčiau...

**Franciska**

Ką tu!  
Geriau jau man daug daug daugiau!  
Aš jums netiesą pasakiau.  
Man ne penkiolika, apmoviau,-  
Man trylika suėjo kovą.  
Ir dokumentą tėvas turi.

**Kazanova**

Ką jūs į tokią avantiūrą?  
O jei kely pūga užstūgaus?

**Franciska**

Po apsiaustu ją! Kokios pūgos!

**Kazanova**

Jei vilkas?

**Franciska**

Nuo manęs – kulka!

**Kazanova**

O jei kareiviai?

**Franciska**

Štai ranka!  
Visus patiesiu, pasistengsiu!

*(Nusiplėšdama kepurę.)*

Aš tokią ugnį atidengsiu!  
Pyf! Paf! Su vėju zvimbia kulkos!  
Kur vilkas? Kur kareivių pulkas?

*(Nužvelgia savo plaukus.)*

Ilgi? Sulig skvernais, tiesa?

**Kazanova**

Mane apakino šviesa!  
Šviesa-ugnis...ir šitaip tviska.

**Franciska**

*(užsiėmusi savo plaukais)*

Apakot?

**Kazanova**

Myliu jus, Franciska.

**Franciska**

Ma-ne?

**Kazanova**

Ne, ne!

**Franciska**

Ma-ne?

**Kazanova**

Ne, ne!

**Franciska**

Taip, taip, taip, taip! Žinai, žinai...

**Kazanova**

Tau trylika!

**Franciska**

Neamžinai!

**Kazanova**

Aštuoniasdešimt...kaip klaida!  
Aš nieko taip dar niekada...

*(Tyli.)*

Iš tūkstančių, jei būtų leista,  
Aš pasiimčiau šitą vaizdą  
Į kapą...

**Franciska**

O anuo metu  
Kodėl mane radai ne tu  
Miške? Dabar taip gera būtų –  
Miegočiau aš prie kojų liūto –  
Liūtukas būčiau, tau dukra,  
Nesiraukyk, esu tikra.  
Toks ilgesys, galiu išties  
Miškan pabėgti, prie širdies  
Kad tik priglaustum, nors kartelį!  
Juk tokia meilė viską gali!  
Nes tai juk meilė, taip, tiesa?  
Juk taip?

**Kazanova**

Griaustinis ir tamsa!

**Franciska**

Priglausk, kad kaulai subraškėtų,  
Kad nieko kito nereikėtų,  
Kad jausčiau – tavo aš esu!

**Kazanova**

Nustok!

**Franciska**

Bučiuok mane!

**Kazanova**

Baisu.

**Franciska**



Nykus bailys! Bučiuok! Įkąski!  
Gal tai ne meilė, o tai kas gi?  
Ir ne į kaktą kaip koks popas!  
Gal aš jau užverčiau kanopas,  
Grabe guliu – į kaktą dailiai?  
Bučiuok į lūpas, juk ne peiliai!

**Kazanova**

Ko tu norėtum, pasakyk?

**Franciska**

O! Turtų!

**Kazanova**

Turtų?!

**Franciska**

Ir ne tik!  
Monetų aukso! Aš jas tyčia  
Ant kelio saujomis barstyčiau.  
Sidabro, perlų, ir laivų,  
Ir nėrinių, šilkų krūvų,  
Brangiausio vyno – kiek išgerčiau,  
Ir dar gražuolio auksakarčio,  
Bet mano metų, jauno, kieta...

**Kazanova**

*(tulžingai)*

Geriau, kad lopšyje gulėtų.

**Franciska**

*(neklausydama)*

Liemuo kaip plienas! Plotis mostų!  
Ir kunigaikštis - šimto sostų!  
Nuo tilto žemyn galva eitų,  
Jei mesčiau savo nosinaitę...  
Kuris mane mylėti gali  
Už vieną mirksnį...

*(Uždūsta)*

**Kazanova**  
(*atsistodamas*)

Taip, vaikeli,  
Nors tavo pasaka puiki,  
Man metas, likite sveiki.  
Aš iškeliauju jau šį kartą,  
O tu surasi draugą vertą!

**Franciska**  
(*Valdingai*)

Pabaigti leisk! Kad...

**Kazanova**  
(*su pasibjaurėjimo grimasa*)

Viskas aišku!  
Tegu jis tavo lūpas traiško  
Savosiomis, per jūras neša...  
Aš susikroviau jau bagažą...

(*Uždaro lagaminą.*)

**Franciska**

Ne, ne, palauki! Mano rūbą  
Vestuvinį pamatę, skuba  
Visi ant kelių ir apanka...  
O mano princas tiesia ranką...  
Ir štai tada aš visą šitą –  
Šilkais ir auksu apkaišytą,  
Vestuvinį blizgučių kalną,  
Jaunikio žirgą, aukso balną,  
Tą krūvą nuostabių gardėsių,  
Jaunikį savo dar pridėsiu –  
Vestuvių šlamštą aš aukoju  
Ir viską viską – tau prie kojų!

(*Triumfuodama*)

Ką?!

**Kazanova**

Tą, kad to dar nieks nematė...  
Aš...Tu...Aš...Tu...Aš...Tu – gyvatė!

### **Franciska**

*(išsitraukdama iš už diržo pistoletą)*

Nušauk, prašau! Menka bėda!

*(Meta pistoletą ir puola jam ant krūtinės)*

Nešauk! Mylėk! Aš niekada,  
Aš nedarysiu taip daugiau,  
Prisiekiu, viskas, aš baigiau!

*(Gerindamasi)*

Tik pasiimki ir mane  
Ten, kur tie miestai laukia...

### **Kazanova**

Ne,  
Stebuklai baigėsi, išnyko,  
Ir amžius baigiasi visai...  
Gal pusė valandos beliko,  
Gal valanda. Tu pailsai...  
Juk tu dar niekas, aš jau niekas,  
Jau įkapes man audžia sniegas,  
Pūga, ir vėjas, ir šalna...  
Prabėgs tie metai kaip diena,  
Prabėgs, vaikeliai, pamatysi,  
Lyg dūmas melzganas sklaidysis...  
Išnyks ir šventė, ir saliutas,  
Venecijos pražilęs liūtas  
Išnyks...Turėsi draugą gerą,  
Iš pieno-kraujo, gal husarą.  
Ir bus čia tikras nudegimas...

*(rodo į lūpas.)*

O čia štai – gaisras...

*(rodo į širdį)*

...ir likimas.

Pirmoji nuodėmė dar bus:  
Gal jis bus čekas nuostabus?

Gal vokietis?

**Franciska**

O jūs mylėjot  
Visas tas moteris?

**Kazanova**

Visas.

**Franciska**

Paskui nebe?

**Kazanova**

Paskui praėjo.  
Išskrido meilė į dausas...

**Franciska**

O mano pergalės dūda  
Man groja, ir dainuoja siela!  
Her Jakobai...

**Kazanova**

Jeigu dar mielas,  
Vadinki Džakomu tada.

**Franciska**

Kažkoks man svetimas ir keistas  
Tas vardas, slaptas, lyg neleistas...  
Kažkoks švelnus ir mielas: Dža...  
Lyg būčiau dar visai maža...  
Kažkas lyg prie krūtinės glaustų:  
Dža-komo – lyg minkštai apsiaustų,  
Lyg juodas šilkas ar aksomas  
Lyg nepažįstamas Dža-komas...  
Kutena skruostą, kažką sako,  
Taip švelniai liečia lūpas, Dža-ko...  
Taip švelniai, lyg leki, leki...  
Žinai, taip tarsi...

**Kazanova**  
(*sufleruodamas*)

Užmiegi...

**Franciska**  
(*mieguistu balsu*)

Ne, nemiegu, va laivas Nojaus  
Man taiklų lanką dovanoja...  
Kar-tu mie-go-sim...

*Žvangučiai. Franciska, pakelia galvą, kuri tuoj pat nukrinta.)*

Žvanga, girdit?

**Kazanova**

Tai Amžius pralėkė pro širdį.

**Franciska**

Ne, drauge, elnias ten, ant sniego,  
Ir Dievo motina balne.  
Ai, Kazanova, noriu miego,  
Prašau, pasupkite mane.

**Kazanova**  
(*tęsdamas kaip lopšinę*)

Naujas amžius atkeliauja,  
Tyliai pusto sniegą naują,  
Franciska jau miega tyliai...

**Franciska**  
(*nepakeldama vokų*)

Nemiegu aš, aš jus myliu!

**Kazanova**  
(*migdydamas*)

Štai ir galas, štai ir galas,  
Naujas amžiaus karnavalas,  
Eglės rausiasi į sniegą,  
Franciska, atrodo, miega...

Nevalia jos niekam liesti...

**Franciska**

*(Nepasiduodama)*

Aš dar noriu į tą miestą!

**Kazanova**

*(prigesindamas balsą)*

Mano mažas miestelis,  
Nei langu, nei ugnelės,  
Šešios lentos pušinės,  
Ankšta ten, Dievas žino...  
Ten vienam prisiglausti...

**Franciska**

*(Iš paskutinių jėgų pakelia galvą)*

Pistoletai! Apsiaustai!

*(Miega.)*

**Kazanova**

*(pereidamas į dainuojamą šnabždesį)*

Sėdi sėdi niūniuoji  
Tarsi auklė švelnioji,  
Ir žiūri nežiūri,  
Saugot miegą turi,  
Kiek avelių baltų,  
Kiek grandinėj žiedų,  
Kiek širdelėj širdžių,  
Neklausau, negirdžiu,  
Ir širdis kiekviena,  
Kazanova, gana!  
Užgesinki jau viską,  
Mik užmiki, Franciska...

*(pridėjęs pirštą prie lūpų.)*

Užmigo.

*(Lengvai pabeldžia į duris)*

Kas ten?

**Kamerdineris**

*(įeidamas)*

Be šešių minučių  
Pusiaunaktis. Netrukdęs būčiau,  
Bet jau arkliai...

**Kazanova**

*(nežiūrėdamas)*

Gerai. Prašau pagalbos.

**Kamerdineris**

*(prisiėdamas ranką prie širdies)*

O, pone!

**Kazanova**

Čia netinka ilgos kalbos.

*(dudendamas ir trūkinėdamas)*

Štai sakaliuką čia pūga atpustė.  
Nuneški jį į girininko būstą.  
Jei klaus, sakyk – radai sniege prie vartų.  
Ar aišku?

**Kamerdineris**

*(savo ruožtu nuleisdamas akis)*

Pone, negi pirmas kartas?

**Kazanova**

*(vis labiau trūkinėdamas)*

Apie mane tegu nežino niekas.  
Šilčiau užklok, prašau, juk pirmas miegas...

*(žvilgčiodamas į Franciską)*

Giliai alsuoja...

**Kamerdineris**

Galit pasikliauti.

### **Kazanova**

Tik neprižadink. Jau gali keliauti.

*Kamerdineris su lagaminu rankoj laukia.*

### **Kazanova**

*(rankos judesiu)*

Aš po tavęs.

*(Palaukia, užsimeta apsiaustą, paima nuo stalo Ariostą ir prieina prie miegančios.)*

Na ką, Franciska! Miega...

Miegok, miegok...Ir lieka, kai nelieka...

*(Nusiima nuo piršto žiedą, amžinu judesiu užmauna jį jai ant piršto ir braižo virš jos ore kažkokius rašmenis.)*

Nuo Eumenidžių ir bausmės,  
Vidurnakčio melsvos dėmės,  
Nuo atminties. Atrodo, viską...  
Na, ką gi, su Naujais, Franciska!

*Paskutiniai žodžiai sutampa su pirmais vidurnakčio dūžiais. Kazanova, jau nuėjęs prie durų, grįžta prie Franciskos ir bučiuoja ją į lūpas.*

*Maskva, liepa-rugpjūtis 1919*

*Vertė Daiva Čepauskaitė  
2011*